

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Oddział: Koło, ul. Kaliska 13.

Redakcja i Administracja Łódź, Piotrkowska 106.
Konto czekowe w P. K. O. Łódź, Nr. 61.119

Cena 25 groszy

Telefony „Głosu Polskiego” — Redakcja dzienna 19-71
nocna redakcja i drukarnia od godz. 9 wiecz. 7-99
administracja i ekspedycja 1-99

Rosja atakuje gazami

pozycje chińskie w Mandżurji — Koncentracja czerwonej armji na linii Cziczikar — Trocki twierdzi, że polityka Stalina w Azji Wschodniej zbankrutowała

„Chiny nie dadzą się upokorzyć”

LONDYN, 22.7. Nadszły tu z Chin wiadomości określające doniesienia o starciach między wojskami chińskimi i sowieckimi jako zbyt przesadzone.

W miastach chińskich panuje zupełny spokój i nie widać żadnego oddźwięku, któryby się musiał ujawnić, gdyby na granicy trwały walki.

POGŁOSKI O MOBILIZACJI OKAZAŁY SIĘ NIEPRAWDZIWE.

Wbrew tym uspokajającym wiadomościom Reuter przynosi depeszę, że główna kwatera marszałka Czang-Sue-Liang komunjuje, iż w niedzielę o godz. 8-ej rano armja czerwona podjęła wzdłuż Suifenhodrugi atak na POZYCJE CHIŃSKIE. Walki mają trwać na dal, przyczem wojska chińskie skutecznie OPIERAJĄ SIĘ OFENZYWIE ROSYJSKIEJ.

Bolszewicy mieli użyć w tym ataku GAZÓW TRUJĄCYCH i kilku dziesięciu armat.

TOKJO, 22.7. Agencja Nipon-Dempo donosi, że kanonierka sowiecka skonfliktowała u ujścia rzeki Hejlung dwa chińskie statki towarowe.

LONDYN, 22.7. Z Charbinu donoszą, że wojska sowieckie koncentrują się w znacznej sile na linii Cziczikar, gdzie zgromadzono 60 TYSIĘCY ŻOŁNIERZY, wyposażonych w większą ilość czołgów i samolotów.

LONDYN, 22.7. (PAT). W tutejszych kołach politycznych panuje przekonanie, że PUNKT KULMINACYJNY KONFLIKTU chińsko-sowieckiego obecnie już PRZESZEDŁ i w chwili obecnej spodziewać się należy odprężenia stosunków obu krajów.

WIEDEN, 22.7. (PTA). Według doniesień dziennika „Sonntag- und Montagszeitung“ z Konstantynopola, oświadczył Trocki przy omawianiu konfliktu chińsko-sowieckiego, że konflikt ten wykazuje komplet-

na KŁĘSKĘ POLITYKI STALINA W AZJI WSCHODNIEJ.

WIEDEN, 22.7. (PAT). Dzienniki donoszą z Pekinu, że sytuacja między Rosją sowiecką a Chinami jest jeszcze ciągle NIEWYJAŚNIONA. Zaprzecza się kategorycznie wiadomościom, jakoby wojska sowieckie zajęły mandżurskie stacje

po graniczne: Mandżul i Pogranicznaja.

Generał Czang-Kaj-Szek w okólniku, wystosowanym do podwładnych generałów i żołnierzy, oświadcza, ŻE CHINY NIE DADZĄ SIĘ UPOKORZYĆ. Chiny nie życzą sobie prawdziwej wojny z Rosją sowiecką, muszą jednak praw swych bronić. Chiny muszą się

złączyć przeciw czerwonej imperializmowi i podejmą walkę z Rosją sowiecką, jeżeli to będzie konieczne.

Dzienniki wiedeńskie donoszą z Pekinu, że gubernator Mandżurji wyjechał do Nankinu, celem wzięcia udziału w konferencji attaches cywilnych i wojskowych z rządem.

Z Charbinu donoszą, że komenda wojsk chińskich wysłała 200,000

ŻOŁNIERZY na granicę mandżursko-sowiecką celem zajęcia tam linii obronnej.

WASZYNGTON, 22.7. (PAT). —

Zgodnie z instrukcjami otrzymanymi od angielskiego ministerstwa spraw zagranicznych ambasador Wielkiej Brytanji w Waszyngtonie złożył w departamencie stanu oficjalną notę, oświadczającą, iż rząd angielski jest szczęśliwy, mogąc przyłączyć się do akcji Stimona, mającej na celu przywrócenie pokoju w Mandżurji.

NANKIN, 22.7. (PAT). Manifest, wystosowany przez ministerstwo spraw zagranicznych do rządów państw obcych w sprawie ostatniej działalności wyrotowej sowieckiej stwierdza, że Chiny, jako uczestnik paktu Kelloga uczynią wszystko, co jest w ich mocy, aby nie dopuścić do narażenia na szwank pokoju międzynarodowego. Jednakże o ile Rosja sowiecka przyspieszy wrogą działalność, Chiny podejmą kroki, mające na celu obronę przed atakami.

Manifest oskarża w dalszym ciągu sowieży o kłótnia przeciwko rządowi nankińskiemu, zaznaczając, że rewizja przeprowadzona w konsulacie sowieckim w Charbinie doprowadziła do wykrycia dokumentów, dotyczących organizacji oddziałów morderczych oraz tajnej armji.

Władze chińskie były zmuszone zaaprobować kroki, podjęte w sprawie kolei wschodnio-chińskiej, jako konieczne dla utrzymania ład. Ponadto manifest zapowiada publikację dokumentów znalezionych w konsulacie sowieckim w Charbinie.

Berlin zbombardowany... gradem

Burze z piorunami szalały na całym obszarze Niemiec

Zatapiały kąpiących się — powodowały katastrofy kolejowe — wzniewały pożary

BERLIN, 22.7. W niedzielę po południu przeszła nad Nadrenją gwałtowna burza z piorunami i oberwaniami chmury.

W Kolonii silny wicher zerwał kilka dachów, z licznych kominów wiatr strącał cegły, które na szczęście nikogo nie raniły.

W Düren spadł grad niezwykłej wielkości który rzucony silnym wiatrem powybił wszystkie szyby w oknach położonych po zewnętrznej stronie domów.

Przez 20 minut bombardował grad miasto, tak, że mieszkańcy nie mogli się nawet pokazać na ulicach.

BERLIN, 22.7. (PAT). Wczorajsza upalna niedziela, która skłoniła tłumy mieszkańców do wyjazdu w okolice podmiejskie, zakończyła się dla berlińczyków tragicznie: w okolicznych jeziorach utonęło 13 osób, a późnym wieczorem w pobliżu kąpieliska słonecznego, Grünau, w chwili, kiedy tysiące ludzi cisnęło się do kolejki elektrycznej, nastąpiło zderzenie wypełnionych wycieczkowiczami wagonów. Skutki zderzenia były fatalne, gdyż 47 osób odniosło rany. Ponadto zaszły nieliczne wypadki zderzeń samochodów z motocyklami i rowerami.

Również zanotowano w okolicach Berlina i miejscowościach bardziej od stolicy odległych, szczególnie zaś w okolicach Hamburga, w ciągu wczorajszej niedzieli lokalne burze elektryczne, połączone z gwałtowną wichurą. W południowym Szlezwię burza zaskoczyła kąpiących się w wodzie w pobliżu Altony, przyczem utonęły 4 osoby. Od uderzenia pioruna spłonęło kilka większych gospodarstw.

Z wyspy Rugji donoszą, że piorun uderzył tam w wielką szopę, przyczem zapalił ją. Spłonęło 500 owiec.

Smierć dziecka wykryła klub samobójców

„Bractwo młodzieży“ rozdawało zniechecionym do życia cjankali

WIEDEN, 22.7. Przed kilku dniami miasto Brno zostało wstrząśnięte tragicznym wydarzeniem. Mianowicie 2-letnie dziecko po spożyciu znalezionej na chodniku cukierka zmarło wkrótce wśród strasznych męczarni.

Jak wykazała sekcja, śmierć nastąpiła wskutek spożycia cjankali. Wdrożone przez policję dochodze-

nie doprowadziły na ślad tajemniczej organizacji, która rozdawała pomiędzy swych członków cjankali w celach samobójczych.

Kierownikiem tej organizacji był 20-letni student Sedlaczek, w którego mieszkaniu znaleziono wielkie ilości cjankali.

Równocześnie aresztowano 10 in-

nych studentów, którzy zeznawali, że pod przewodnictwem Sedlaczka utworzyli klub „Bractwa młodzieży“. Sedlaczek rozdawał wtajemniczonym cjankali, przy pomocy którego w razie niepowodzeń życiowych mieli sobie zadawać śmierć. Jeden z członków klubu zgubił wydzieloną mu dawkę, którą znalazło dziecko.

Samolot runął na pociąg

Pilot zabity

BERLIN, 22.7. (PAT). Dzisiaj popołudniu wydarzyła się na lotnisku berlińskim w Tempelhofie katastrofa lotnicza. Samolot transportowy w kilka chwil po wystartowaniu, przelatując nad torem pobliskiego dworca kolejowego, runął na przejeżdżający pociąg, rozbijając się na kawałki. Pilot został zabity, mechanik odniósł ciężkie rany.

Budząca się Azja

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że konflikt chińsko-sowiecki jest najbardziej zawiązanym od czasu zakończenia się wojny światowej. Jego charakterystycznym tłem jest zagadnienie losu Azji. Zagadnienie to polega na tym, czy „budząca się Azja” swojego odrodzenia i oswobodzenia od przemożnego wpływu Europy sama dokona, czy też z pomocą Rosji Sowieckiej.

WYRAZEM SUKCESU SOWIECKIEJ ZAGRANICZNEJ POLITYKI JEST NARUSZENIE JEDNOŚCI PAŃSTWA CHIŃSKIEGO.

Już zdawna Sowiety niezłomnie dążyły, ażeby nigdy nie pozostać Chin w spokoju, wywołać ruchy narodowościowe i tak poprowadzić podziemną pracę, aby wojna domowa w Chinach nigdy nie wygasła. Z chwilą, gdy powstał wspólny zjednoczony front chiński przyszyły zawiązanym nadzieje Sowieta. Wierni tradycji carskiej polityki za graniczną przywódcy sowieta wyobrażali sobie, że po rozpadnięciu połączonego „Państwa Środka” Iwica część, a w szczególności upragnioną Mandżurją przypadnie im w udziale.

W tym też celu Rosja zadawała sobie tyle trudu, aby uchodzić za „jedynego zewnętrznego przyjaciela” Chin i obdaruje naród chiński biogłosławieństwem bolszewizmu. Trzeba przyznać, że Sowiety były już bliskie tego, tymczasem budzące się Chiny zrozumiały, że przyszłość swą potrafią zbudować bez pomocy Rosji. Moskwa oczywiście nie może przeboleć tego rozczarowania i rozpoczyna akcję. Chiny bronią się, decydując się na całkowite raz na zawsze odtrącenie przyjaciela bolszewickiego.

To jest faktyczny stan rzeczy. Prawne określenie zatargu jest rzeczą NIE SIŁY JEST WAŻNIEJSZĄ, czą mniejszej wagi. ZAGADNIENIE idzie wszak o to, czy odrodzone Chiny mają dość siły, aby być panem we własnym kraju. Oczywiście wiele zależy od mocarstw, które w ZALEŻNOŚCI OD SWYCH INTERESÓW TAK, CZY INACZEJ USTOSUNKOWUJĄ SIĘ DO KONFLIKTU.

W pierwszym rzędzie idzie tu o Japonię, która zachowa się dopóty neutralnie, dopóki stan taki traktować będzie, jako dobry interes. Jest jednak nie do pomyślenia, aby państwo, dla którego przyszłość Mandżurji jest kwestją życia, w wypadku wybuchu wojny przyglądało się obojętnie wydarzeniom.

Również wystarczającą podstawą jest dla Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej zwrócenie jak-

najbardziej uwagi w kierunku Dalekiego Wschodu. Z komunikatów do wiadujemy się o możliwościach amerykańskiego pośrednictwa. Nie jest to jednak sprawa zbyt prosta, którą może dziś przewidzieć, czy właśnie na tej drodze przynajmniej połowicznie konflikt nie będzie załagodzony.

Oczywiście należy przypuszczać, że będzie to załagodzenie zatargu na KRÓTKĄ METĘ, gdyż wcześniej, czy później prawdopodobnie dojdzie do generalnego porachunku między budzącymi się Chinami, a ich rosyjskimi przyjaciółmi.

Za zlikwidowaniem jednak kon-

fliktu przemawia również i konjunktura polityczno-gospodarcza Sowieta. Trudno bowiem wyobrazić sobie korzyści, jakie osiągnie Rosja Sowiecka w wojnie na Dalekim Wschodzie. Ostre i gwałtowny kryzys gospodarczy wewnątrz kraju oraz nikłe widoki na pomoc finanso-

wą zagranicą, zwłaszcza Ameryki, powinnyby ostudzić zapęły wojenne czerwonych władców Kremla.

Nie można jednak ferować sądów opartych na logicznym rozumowaniu w stosunku do kraju, który zdobył sobie opinię wszechlaskich możliwości. WŁ. C.

Racja stanu czy złośliwość?

**Nieobecność na zjeździe delegatów emigracji polskiej z Rosji i Litwy
Nieuzasadnione usprawiedliwianie na Litwie regime'u
gwałtu i samowoli fikcją obawy przed Polską**

Na sejmowej sali w Warszawie toczyły swe obrady sejm niezwykajny; sejm przedstawiceli siedmiomilionowej rzeszy tych Polaków, którym nie jest dane żyć i pracować w ojczystym kraju, ale którzy jednak uważają się za związanych mocarnym sprzęgiem ducha z macierzą.

I oto na sali tej, po brzegi zresztą wypełnionej, widniało kilka pustych ław; nad nimi dwa wiele mówiące napisy: „Delegacja emigracji polskiej z Rosji” i „Delegacja Polaków z Litwy”.

Zadziwiłby się ktoś obcy, rze- czy nieświadom. Czy może w tych dwóch krajach garstka tylko zni-

koma Polaków mieszka, że im ni- jak było wylonić z pośród siebie reprezentację? Czy też może w o- wych rosyjskich czy litewskich Polakach zamarł wszelki duch narodowy, iż nie uważali za swój o- bowiązek swą solidarność z cało- scią zmanifestować? Czy też mo- że owe dwa kraje są tak dalekie, tak morzami przepastnymi, górami niebosiężnymi od nas odcięte, że nie do przewyżczenia są trudy podróży?

I zdziwiłby się, gdyby się do- wiedział, że wprost przeciwnie mają się rzeczy. Że przybyli wła- nie na Zjazd Polacy z za morz, z za oceanów, z północnej i połud-

niowej Ameryki, ze wschodnich krańców Chin, z wysp Oceanu Spokojnego, a nie przybyli jedynie z dwóch krajów, z którymi Polska ma wspólną polityczną granicę, z których ot, między przejść trzeba, by w Warszawie się znaleźć. I nie uwierzyłby, że tam w Rosji i na Litwie biją najgorętsze może serca polskie, które duchem i myślą za- pełniły owe puste na pozór ławy w warszawskiej sali sejmowej. A do- wiedziałby się w końcu ze zdumie- niem, że nie reprezentantów gar- stki nieznaczej a ćwierć miljo- nej rzeszy na Litwie, zaś półtora- milionowej w Rosji sowieckiej, przemocą uwięziono w granicach

tych państw, by im unieemożliwić warszawskie posłowanie.

Dni temu kilka, mówiąc o zna- czeniu pierwszego zjazdu Polaków z zagranicy, mieliśmy sposobność określić przyczyny dla jakich sam komitet Zjazdu wzbronił się dopu- ścić do swych obrad t. zw. „pol- skich delegatów” ze związku so- wieckich republik. Kiedy mianow- cie doszło tamtejszych Polaków zaproszenie, by do wyboru swych delegatów przystąpili, ujął tę rzecz w swe zapobiegliwe a dła- wiące ręce wszechwładny komin- tern a zwłaszcza „polska” jego sekcja i sam postanowił dokonać wy- boru w imię dwu zasad: delegatem do Warszawy może być tylko kom- unista; każdy delegat bierze na siebie zobowiązanie ogłoszenia na warszawskim zjeździe hasła potę- piającego państwowość polską iako ostoję „burżuazyjnego” syste- mu a propagujących idee przeobra- żenia Polski w organizm komunis- tyczny-bolszewicki. Z tych nie wybranych a narzuconych delega- tów, reprezentujących w tych wa- runkach nie polski element z za- granicy a owszem element, pol- skością tę negujący, komitet zrezy- gnować musiał i zrezygnował.

Na Litwie rzecz rozegrała się jeszcze prymitywniej. Tu wogóle kwestja wyboru delegatów nie przyszła na tapet. Tu święta triumf śmieszna w dzisiejszych stosunkach międzynarodowych a jednak ściśle przez waldemarasowski rząd stosowana zasada, że ni- komu wogóle nie wolno przekro- czyć litewsko-polskiej granicy. O ile bowiem jeszcze w latach ubie- głych tu i ówdzie jakiś „prawowi- ty” Litwin mógł czasami uzyskać wizę na wyjazd do Polski, dla Po- laków było to od szeregu lat wy- kluczonem; od roku zresztą i dla samych Litwinów. Złośliwa, doku- czliwa, niegodna nowoczesnej, de- mokratycznej republiki pieczęć zna- laża się na wszystkich litewskich paszportach zagranicznych: „Tinka kelanti i visas salis isskirant Lenkija” (do wszystkich krajów prócz Polski).

Sprawiedliwość przyznać każe, że logicznie wyżej stanęła w tym wypadku przyjęta przez rząd so- wiecki niżli litewski zasada, cho- ciaż etycznie i politycznie na jed- nym stoją poziomie. Krok sowiecki był wyrazem tych stałych, u- porczywych tendencji ujawniają- cych się na każdym kroku, w każ- dem poczynaniu sowieckich czyn- ników, uprawiania komunistycznej propagandy wszelkimi środkami, na każdym możliwym terenie. Na Litwie brakło wogóle jakiegokolwiek zasady, jakiegokolwiek tendencji, jakiegokolwiek celu, choćby urojo- nego. Opór bezsilnego, złośliwość słabego i... nic więcej.

Za dużo tkwi na Litwie polskich tradycji, za dużo dla wspólnej Rzeczypospolitej przelano tam krwi, iżbyśmy mieli Litwie z tego powodu zlorzeczyć. Boli nas tylko jej zaślepienie i życzymy jej, by wydoszła się czempredziej z wszechwładny tyranów, którzy us- prawiedliwiają regime gwałtu i samowoli fikcją obawy przed Pol- ską.

Jak Rosja tworzy nastroje wojenne

**Próbna mobilizacja „Komsomołu” — „Pożegnalne”
listy młodych komunistów**

**„Przebiję brzuch” burżuja wrócę, by dobudować socjalistyczną
ojczyznę”**

W czasach ostatnich poczyniono w Rosji cały szereg zarządzeń natu- ry wojennej. Zaliczyć należy do nich przede wszystkim zorganizowanie przysposobienia wojskowego mło- dzieży, która prócz swych związ- ków politycznych posiada obecnie w Rosji również własne oddziały wojskowe, tworzące t. zw. dywizję komsomolską.

W tych dniach przeprowadzona została w Moskwie próbna mobili- zacja „dywizji moskiewskiej mło- dzieży komunistycznej”. Gazeta „Komsomolskaja Prawda” w sposób niezmiernie charakterystyczny opi- suje tę imprezę, która odbyła się z hasłem: „nieprzyjaciela przekroczył granicę ZSSR”.

„Późno wieczorem — pisze „Kom- somolskaja Prawda” — przez opu- stoszałe ulice Sokolnik mknęli ro- werzyści. Przed bramami domów zatrzymywali się, wywołując zamie- szkańcych w nich komsomolców. „Wojna — komunikowali im — ge- nerał Dżan-Su-Eljan rozstrzelał bez sądu 38 obywateli sowieckich. Ar- mja generała przekroczyła granicę sowiecką...”

Wojna wybuchła — wieść ta roz- niosła się lotem błyskawicy od jed- nego komsomolca do drugiego...

Rozkaz formowania dywizji kom- somołu moskiewskiego: „Stawię się w mundurze przysposobienia o go- dzinie 6-tej rano. Wziąć z sobą za- świadczenie przynależności do orga- nizacji młodzieży komunistycznej i jednego rubla w gotówce. Domowni- kom i towarzyszom o mobilizacji wspominać nie wolno”.

Dalej opisuje „Komsomolskaja Prawda” zbiórki komsomolców na zajutrz rano

Komsomolcy otrzymują karabiny. Przed wyruszeniem w drogę komsomolcom zaleca się napisać listy do rodziny. Uzbrojeni już członkowie przysposobienia wojskowego nie wie-

dzą jeszcze, że chodzi tylko o mo- bilizację próbną, że wojny nie ma. Wszyscy są przekonani, że biorą oto udział w prawdziwej mobiliza- cji.

Rozlega się komenda: „Równaj się”. W szeregach milknie szepta- nie o wojnie...

Niezmiernie charakterystyczne są listy, które młodzi komuniści pisali do swych najbliższych przed wyjaz- dem „na wojnę” z Chinami. „Kom- somolskaja Prawda” niektóre z nich cytuje:

„Pojechałem bić się na froncie chińskim. Nie niepokojcie się o mnie. Śmierć? Jestem przygotowa- ny i nie boję się jej” — pisze kom- somolec Jewsjukow.

Terminator, zatrudniony w pew- nem przedsiębiorstwie technicznym, z trudnością skreślił następujące słowa pożegnania do swych kole- gów: „Robotnikom biura precyzyj- nych maszyn” od ucznia Sołochina. To- warzysze-robotnicy. Przesyłam ser- deczne pozdrowienia i domoszę, że

**Jugosławia domaga się
udziału w konferencji
w sprawie planu
Younga**

BIĄŁOGRÓD, 22.7. (PAT). — Komunikat ministerstwa spraw za- granicznych podaje, że przedsta- wiciele Jugosławii w Paryżu i Londynie wręczyli odpowiednim rządów notę stwierdzającą, iż przyjęcie planu Younga bez wpro- wadzenia do niego jakichkolwiek zmian byłoby dla Jugosławii nie- korzystne, wobec czego Jugosławia domaga się dopuszczenia jej przedstawicieli na konferencję rządów.

jadę na wojnę. Nic sobie z tego nie róbicie, żem nie zakończył nauki, muszę jednak spełnić swój obowią- zek. Proszę was, towarzysze-robot- nicy, powiadomcie o tem moją ro- dzinę. Do widzenia...”

Moi kochani, — pisze do domu komsomolec Korago, — jestem dum- ny, że wolno mi stanąć na straży granic, zdobytych krwią obywateli sowieckich. Dziś jako czerwono- gwardzista jadę odeprzeć atak bur- żuazji. Bądźcie szczęśliwi. Czeka- cie i wiercie, że wrócimy jako zwy- cięscy. A ty, Tasiu (siostra, przyp. red.), zawsze bądź gotowa zastąpić brata”

Krótko i zwięźle pisze do swego ojca komsomolec Aleksandrow: „Wszystkiego najlepszego, Tatusiu”. Jadę bić się, jadę bronić rewolucji. Przebiję na śmierć brzuch kapita- listy i wrócę, by dobudować socja- lizm”.

Dywizja komsomolców zbliża się do centrum Moskwy. Następuje spotkanie z oddziałami armji czer- wonej, obozującej na kresach mia- sta. Zwołano wiec pod gołem nie- bem. Znow padają słowa: wojna, zwycięstwo... Naraz gruchnęła wieść nieoczekiwana: „Niema woj- ny. — to tylko była próbna mobi- lizacja...”

Komsomolcy i czerwogwardzi- ści korzystają jednak z okazji i urzą- dzają na miejscu zawody strzele- ckie, strzelając do tekturowych fi- gur, przedstawiających „burżujów” i „kapitalistów”.

Kończąc swe opisanie próbnej mo- bilizacji, „Komsomolskaja Prawda” stwierdza, że inicjatywa sokolnickie- go komitetu okręgowego spotkała się z zupełnym powodzeniem: wszy- scy komsomolcy stawili się do sze- regów.

Tak oto robi się w Moskwie na- stroje wojenne...

70 osób utonęło wskutek wywrócenia się łodzi

LAHORA, 22.7. (PAT). Otrzy- mano tutaj wiadomość o strasznej katastrofie, jaka wydarzyła się na rzece Chenab. Mianowicie łódź, wioząca około 100 osób wpała w wir i przewróciła się, przyczem zdołano uratować zaledwie 30 osób.

Władze zarządziły specjalne śledztwo w sprawie tej katastrofy.

Katastrofa tramwajowa w Berlinie

BERLIN, 22.7. (PAT). W cza- się zderzenia się dwóch tramwajów, które miało miejsce na jednym z przedmieść Berlina 11 osób odnio- sło rany.

Stan pięciu jest beznadziejny.

P. Prezydent Rzplitej w Małopolsce Wsch.

Przejazd Dostojnego Gościa stał się wielką manifestacją na cześć Głowy Państwa

LANCUT, 22.7. (PAT). Pan Prezydent Rzeczypospolitej po dwudniowym pobycie w Łańcucie udał się na zwiedzanie ośrodków naftowych w pow. krośnieńskim. Przejazd p. Prezydenta przez te polacie kraju był jedną wielką manifestacją na cześć Głowy Państwa. Przypadek zrzadził, że powitanie p. Prezydenta nastąpiło w historycznym miejscu, gdzie działał s. p. Ignacy Łukasiewicz, pionier przemysłu naftowego w Polsce.

Po drodze p. Prezydent zatrzymał się w Miejscu Pjastowem, Dostojny Gość udał się do szkoły rękodzielniczej dla sierot, prowadzonej przez księżę Michałtów, w której powitał go dyrektor, ks. Sobczak. P. Prezydent przez dłuższą chwilę zwiedzał warsztaty rękodzielnicze. Uczniowie tej szkoły ołgarowali p. Prezydentowi wykonane przez siebie piękną teczkę i nesesor.

Opuściwszy Miejsce Pjastowe, p. Prezydent przyjechał około godz. 12 na tereny naftowe. Wśród świstu syren kopalni naftowych zatrzymało się auto p. Prezydenta przed kopalnią nafty „Rogi”, przy bramie tryumfalnej, wybudowanej na wzór szybu naftowego, i pięknie ozdobionej.

Po entuzjastycznych powitaniach przemówił do p. Prezydenta prezes Krajowego Towarzystwa Naftowego senator Długosz, witając Głowę Państwa w imieniu przemysłu naftowego i wszystkich jego organizacji. Z kolei przemówił do p. Prezydenta p. Kucza, wiertacz szybowy, a następnie witał w imieniu duchowieństwa i ludności ks. proboszcz Głodowski.

Po powitaniach Dostojny Gość udał się do nowego szybu „Równa” gdzie nastąpiło uroczyste otwarcie szybu.

Do p. Prezydenta przemówił dyrektor koncernu naftowego małopolskiego, inż. Hłasko, prosząc p. Prezydenta, aby pozwolił nazwać szyb swym imieniem i nazwiskiem. Niezwykle podniosłą była chwila, gdy p. Prezydent przeciał wstęgę, puszczono w ruch maszynę i zapuszczono pierwszy świder.

Dostojny Gość zabawił dłuższą chwilę w szybie, a następnie udał się pod pomnik pioniera polskiego przemysłu naftowego, s. p. Łukasiewicza, gdzie przemówił prof. Akademii Górniczej z Krakowa, inż. Bielski.

Następnie odprowadzany przez miejscowe władze, odjechał p. Prezydent do Krosna, gdzie powitał go burmistrz miasta. Następnie wygłosił przemówienie przedstawiciel duchowieństwa katolickiego, ks. No-

wakowski, i przedstawiciel duchowieństwa grecko-katolickiego, Merrena, poczem p. Prezydent przeszedł przed frontem kompanii honorowej 12 p. strzelców podhalańskich. Następnie udał się p. Prezydent do lokalu rady powiatowej, gdzie powitali go przedstawiciele władz miejscowych, duchowieństwa i ludności, a dalej do pałacu Małopolskiego Towarzystwa Naftowego w Polance, gdzie odbył się obiad na cześć Dostojnego Gościa.

Za spokój duszy
s. p. mjr. Idzikowskiego
LUCK, 22.7. (PAT). Staraniem komitetu, złożonego z przedstawicieli władz, wojska i społeczeństwa, odbyło się dzisiaj w katedrze łuckiej uroczyste nabożeństwo żałobne za spokój duszy s. p. mjr. Idzikowskiego.

PARYŻ, 22.7. (PAT). Z inicjatywy ambasady polskiej odbyło się w tutejszym kościele polskim nabożeństwo za spokój duszy s. p. mjr. Idzikowskiego.

Ofiara rekordu motocyklowego

PARYŻ, 22.7. (PAT). „Le Matin” donosi z Arras, że belgijczyk Blondiaux, chcąc pobić swój rekord skoku na motocyklu, usiłował skoczyć przez rzekę o stromych brzegach szerokości 20 mtr. Skok udał się, jednakże po skoku tylne koło motocyklu zaczęło się o pomost, wskutek czego Blondiaux przewrócił się, odnosząc ciężkie rany.

B. prez. Meksyku odwiedzi Europę

MEKSYK, 22.7. (PAT). Generał Calles, były prezydent Meksyku, który w dniu 20 bm. odpłynął do Europy, posiada całkowite pełnomocnictwa w sprawie prowadzenia rokowań, dotyczących reorganizacji systemu kolejnictwa w Meksyku.

Upały w Katowicach 42 stopnie w cieniu

KATOWICE, 22.7. (A. W.) W dniu dzisiejszym panował na Górnym Śląsku niezwykle upał. W Katowicach temperatura wynosiła 42 stopnie C. w cieniu.

Międzynarodowy Kongres chirurgów w Warszawie

Na zjazd przybyło 700 najznamienitszych uczonych sześciu państw

Warszawski koresp. „Głosu Polskiego” (S.B.) telefonuje:

Dziś o 10 rano w pałacu Rady Ministrów, rozpoczął się międzynarodowy kongres chirurgów, na który przybyło 700 delegatów 6 państw.

Wśród przyjezdnych chirurgów z całego świata przybyli m. in. znani chirurzy Hartman z Francji, który jest przewodniczącym Kongresu, Meyer z Belgii, który jest sekretarzem Kongresu i Pacer z Ameryki, prof. Frey-Terner z Anglii, Noguszy z Japonii, Achmed Kemal z Turcji, Offen Mayer z Niemiec, Gierc ze Sztokholmu i wielu wybitnych chirurgów. Wśród nich jest sporo Polaków.

Ożywione rozmowy prowadzone

są w angielskim, francuskim i włoskim języku.

Na otwarciu kongresu przybyli przedstawiciele rządu, miasta, oraz wielu organizacji społecznych.

O godz. 10-ej rozpoczęła się inauguracyjne posiedzenie pod przewodnictwem prof. Hartmana z Paryża, sekretarjat objął docent uniwersytetu warszawskiego dr. Wojciechowski. Po otwarciu kongresu i zagajeniu przez prof. Hartmana, zabrał głos imieniem rządu minister Składkowski, zastępujący prezesa rady ministrów. W imieniu miasta przemawiał wiceprezydent Błędowski, poczem w imieniu prezesa międzynarodowego towarzystwa chirurgów przemówił prof. J. van Hoogen.

Po tych przemówieniach, delegaci kongresu udali się do Grobu Nieznanego Żołnierza, aby złożyć wieńiec.

**

Dziś o godz. 5-ej po południu delegaci kongresu zostaną przyjęci na Zamku, zaś wieczorem w salonach prezydium rady ministrów odbędzie się przyjęcie, wydane przez przewodniczącego zjazdu.

Jutro poza obradami poszczególnych komisji odbędzie się o godz. 9-ej w pałacu prezydium rady ministrów, raut, który wydaże w zastępstwie premiera minister Składkowski.

W środę o godz. 10 rano odbędzie się drugie plenarne posiedzenie kongresu.

Groźny stan zdrowia kanclerza Rzeszy

Minister Stresemann przyjmie na siebie odpowiedzialność za politykę zagraniczną Niemiec

BERLIN, 22.7. (PAT). Według wiadomości, jakie nadeszły w ciągu dzisiejszego dnia z Heidelbergu, stan ogólny kanclerza Müllera po przebytej operacji jest w dalszym ciągu poważny. Chory po obudzeniu się z narkozy popadł na nowo w sen i czuje się bardzo wyczerpany. Lekarze są zdania, iż kanclerz dzięki swej zdrowej konstrukcji i zdrowemu sercu przetrzyma kryzys.

W związku z chorobą kanclerza Müllera prasa donosi, że tutejsze koła polityczne liczą się z dłuższą jego niezdolnością do pracy, oczekując, iż przynajmniej na okres 2-ech miesięcy kanclerz będzie musiał wycofać się zupełnie z życia politycznego i nie weźmie udziału w konferencji likwidacyjnej, wobec

czego pełną odpowiedzialność za politykę zagraniczną przyjąć będzie musiał na siebie minister Stresemann.

BERLIN, 22.7. (PAT). W Berlinie krążyły dziś niesprawdzone pogłoski o nagłym zaślabnięciu ministra Stresemanna, przebywającego obecnie na kuracji. Ogłoszony w godzinach popołudniowych komunikat półoficjalny wyjaśnia, iż pogłoski te pozostają prawdopodobnie w związku z wiadomością, iż minister w ubiegłym tygodniu nabawił się lekkiego przeziębienia. Obecny stan zdrowia ministra Stresemanna jest jednak zadowolający i nie budzi żadnych obaw.

Poincaré nie rzeknie się władzy

PARYŻ, 22.7. (PAT). Agencja Havasa dowiaduje się, że pogłoska, jakoby Poincaré był skłonny rzec się władzy, jest całkowicie nieuzasadniona.

Nędza i głód w Wiedniu

WIEN, 22.7. (A. W.) Obostrezenia policyjne i celne wpłynęły tak ujemnie na dowóz mięsa, że w ciągu ostatnich tygodni zaznaczył się ubytek w dowozie do Wiednia cyfrą 40 proc. mniej do dowozu z przed kilku miesięcy. Brak mięsa nie daje się jednak odczuwać, a to ze względu na nader nikły popyt na mięso, spowodowany przede wszystkim złem usytuowaniem mieszkańców Wiednia.

Traktat pojednawczo-rozjemczy węgiersko-bułgarski

BUDAPESZT, 22.7. (PAT). Minister spraw zagranicznych, Walko i bułgarski charge d'affaires w Budapeszcie podpisali dzisiaj traktat pojednawczo-rozjemczy węgiersko-bułgarski.

Traktat przewiduje, że wszelkie spory, wynikłe między obu krajami, będą odtąd rozstrzygane w drodze pojednawczej lub arbitrażowej. Procedura pojednawcza rozciągać się będzie na wszystkie spory w dziedzinie prawnej.

Komisja pojednawcza będzie miała charakter instytucji stałej.

Dyrektor Kulparkowa torturował obłąkanych

aby zdobyć luksusowe mieszkanie i kort tenisowy

LWÓW, 22.7. (Tel. własny).

Lekarze zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie złożyli władzy memoriał, przeciwko działalności dyrektora zakładu dr. Bednarza, który jak wiadomo, zgłosił ustąpienie, lecz zpowrotem został restytuowany.

W memoriale tym lekarze zarzucają mu, że stosował wobec chorych nieludzkie metody, jak np. tak zw. kocowanie, t. j. owijanie w koce, co wywoływało u chorych silne kilkogodzinne cierpienia. Robiąc oszczędności w zimę podczas wielostopniowych mrozów, nie pozwalał opalać sal, w których panowała temperatura nie większa, jak 5 st. Ponadto, gdzie się dało robił inne

„oszczędności”. Jak twierdzą lekarze, za oszczędzone w ten sposób pieniądze, dr. Bednarz urządził sobie luksusowe mieszkanie i wybudował dla swego użytku kort tenisowy.

Ponieważ władze wojewódzkie cofnęły decyzję wydziału powiatowego zawieszającą w czynnościach dr. Bednarza, skutkiem czego objął on zpowrotem urządowanie, wszyscy lekarze zgłosili rezygnację ze swoich stanowisk. Aby jednak nie pozostawić chorych bez opieki, lekarze zgodzili się pracować do czasu ostatecznego załatwienia sprawy przez komisję ministerjalną.

„Car Głód” w Piotrogradzie

wypędza młodzież z wyższych uczelni

MOSKWA, 22.7. „Krasnaja Gazeta” podaje, iż sowieci miejski w Piotrogradzie podjął uchwałę o przedłużeniu kartkowego systemu sprzedaży chleba i innych artykułów spożywczych na cały 1930 rok.

W tem samym piśmie ukazała się charakterystyczna wzmianka, która dowodzi, jak dalece sytuacja aprowizacyjna w Piotrogradzie uległa po-

Pismo podaje mianowicie, iż po raz pierwszy od chwili rewolucji liczba próśb o przyjęcie w skład słuchaczy wyższych uczelni w Piotrogradzie mniejsza jest od liczby wolnych miejsc.

Kandydaci z prowincji wstrzymują się od składania próśb w obawie przed brakiem artykułów spożywczych w Piotrogradzie.

Kłeska powodzi w Indjach

Wezbrane fale rzek porywają całe stada bydła — Kilkadziesiąt osób utonęło

LONDYN, 22.7. Z Bombaju nadchodzi alarmująca wiadomość o rozmiarach kłeski powodzi, jaka nawiedziła tę prowincję.

Cały szereg miejscowości znajduje się pod wodą, liczne wsie zniszczyły fale wezbranych rzek.

Wysokości szkód wyrządzonych

przez powódź nie da się określić, gdyż wielkie polacie kraju pokryte są wodą i odcięte od świata.

Dotychczas stwierdzono śmierć około 30 osób.

W nurtach zginęło kilkanaście tysięcy sztuk bydła, porwanego całymi stadami przez rwący prąd.

Celowe zarządzenie min. skarbu

w sprawie wypłacania sum ubezpieczonych na wypadek śmierci

Ministerstwo skarbu wydało w ostatnich dniach okólnik do izb skarbowych i towarzystw ubezpieczeń na życie, zawierający zezwolenie na niezwłoczną wypłatę przez zakłady ubezpieczeń 75 procent sumy ubezpieczenia, płatnej wskutek śmierci spadkodawcy, jeszcze przed wymiarem podatku spadkowego z zastrzeżeniem, że kwota ta nie może przekraczać 20 tysięcy złotych

Okólnik ten usuwa wielką krzywdę, jaka się działa rodzinom pozostałym po śmierci ubezpieczonych, ponieważ dotychczas wypłata sum ubezpieczeń była uzależniona od ukończenia postępowania spadkowego i uiszczenia podatku.

Zarządzenie to niewątpliwie przyczyni się do szybszego rozwoju ubezpieczeń na życie.

Statystyka działalności pogotowia Kasy Chorych

W miesiącu czerwcu rb. pogotowie ratunkowe Kasy Chorych wzywane było 2696 razy. W tym w nagłych wypadkach 2062 razy, za dnia 941 i w nocy 1121. Z pośród tych wypadków 76 było przy pracy. Pogotowie wzywane było 433 razy do położnic.

Z pośród ogólnej liczby chorych umieszczonych w szpitalach 51 osób. Wzwań nieusprawiedliwionych było 83. (p)

Choroby zakaźne w Łodzi

W ciągu ubiegłego tygodnia, tj. od dnia 14 do dnia 20 czerwca rb. włącznie zgłoszono do wydziału zdrowotności publicznej następujące przypadki chorób zakaźnych.

Dur brzuszny 21 przypadków (w tygodniu poprzednim 17 przypadków), błonica 5 przypadków (w tygodniu poprzednim 18 przypadków) odra 16 przypadków (w tygodniu poprzednim 14 przypadków), róża 2 przypadki (w tygodniu poprzednim 4 przypadki), gorączka połogowa 13 przypadków (w tygodniu poprzednim 2 przypadki), krztusiec 1 przypadek (w tygodniu poprzednim — przypadków).

Ogółem zanotowano w tygodniu ubiegłym 75 przypadków, w tygodniu poprzednim 74 przypadków.

STEFAN BORAWSKI.

Rolnictwo w powiecie wieluńskim

Dane statystyczne i uwagi krytyczne

Na południowy zachód od powiatu kaliskiego, wzdłuż pogranicza Rzeczypospolitej z Rzeszą Niemiecką leży powiat wieluński. Na 45 klm. granicy bezpośrednio z terytorium Niemiec, a linię graniczną stanowi przeważnie rzeka Prośna w dolnym i średnim swoim biegu.

Tylko na przestrzeni 7 klm. południowego odcinka tej politycznej granicy rzeka Prośna wchodzi w głąb Niemiec, a granica jest sucha...

Powiat wieluński z obszarem ogólnym 2101 klm. kw. jest terytorjalnie największym nie tylko w województwie łódzkim, ale jednym z największych w całym b. Królestwie Kongresowym, obok powiatów: radomskiego w województwie kieleckim — 2026 klm. kw. i włodawskiego w województwie lubelskim — 2163 klm. kw.

Położenie na pograniczu z Rzeszą i ogrom terytorium powiatowego stwarzają trudności w administrowaniu ogólnem, ale jednocześnie sprzyjają eksportowi bezpośredniemu zboża i ziemiopłodów — ożywiają rolnictwo.

Dane spisów gospodarstw wiejskich za lata 1909 i 1929 różnią się bardzo.

Według spisu z 1909 roku obszar powiatu wynosi 210.095 ha, zaś według spisu z 1921 roku tylko 138.240 ha.

Wala się w gruzy szanca PPS.

Prowincja tworzy PPS. d. frakcje rewolucyjna

Przed kilku dniami pisaliśmy, że w związku z wykluczeniem z PPS. burmistrza Andrzejaka — OKR., podmiejski PPS. postawił nie sankcjonować powziętej uchwały na OKR. — Łódź i większością głosów wyraził wotum zaufania burmistrzowi Andrzejakowi niezgadając się na usunięcie go z partii.

Dowiadujemy się, iż w różnych

osrodkach podmiejskich mają odbyć się zebrania na których członkowie PPS. zdecydować mają o dalszym losie partii.

Dnia 20 bm. odbyło się walne zebranie członków PPS. w Zgierzcu, na którym była omawiana sprawa taktyki PPS. i ustosunkowywania się do poszczególnych członków.

Po dłuższej dyskusji zebrani uchwalili gromadnie wystąpić z szere-

gów PPS. CKW. i przystąpić do PPS. daw. fr. rewolucyjnej.

Do PPS. daw. fr. rew. przystąpiło większość członków, którzy zbiorowo zwrócili „babci” legitymacje.

W ciągu bieżącego tygodnia odbędą się zebrania członków PPS. CKW. — Aleksandrowa, Konstancja Nowa, Pabjanice i Rudy Pabjanickiej.

Reforma ksiąg stałej ludności

Stale miejsce zamieszkania decydować będzie o przynależności gminy

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 1930 r.

W związku z wprowadzeniem w życie ustawy o ewidencji ludności ministerstwo spraw wewnętrznych opracowało projekt rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy, który to projekt będzie ogłoszony w wrześniu i wprowadzi wykonanie wymienionej ustawy na terenie Polski z dniem 1 stycznia 1930 r. Rozporządzenie zasadniczo zmienia obecną pojęcie stałego zamieszkania.

W chwili obecnej stałym mieszkańcem danej miejscowości jest osoba, zapisana do ksiąg stałej ludności w miejscowości gdzie się urodziła. Tak więc formalny zapis decyduje w zupełności o stałym zamieszkiwaniu, co jest zgołą w kolu-

zji z rzeczywistym stanem rzeczy. O ile ktokolwiek urodzi dziecko, to dziś dziecko to wpisywane jest do ksiąg stałej ludności tej miejscowości, w której zapisany jest ojciec.

Z taką sytuacją kończy nowa ustawa. Od dnia 1 stycznia, po dokonaniu ogólnej rejestracji wszystkich mieszkańców wszelkich gmin, wszyscy stale zamieszkujący w danej gminie będą uważani za stałych mieszkańców tej gminy, a tylko po zostaną w rubryce niestałych czasowo przyjezdni. Małoletnie dzieci za pisane będą na tej samej karcie, co i ojciec, zaś po dośnięciu do pełnoletności otrzymają swoją kartę reje-

stracyjną. Obywatelstwo polskie stwierdzać się będzie na podstawie głównego zasadniczego zapisu ojca rodziny.

O ile ktokolwiek zmieni miejsce stałego zamieszkania i na stałe przesiedli się, to zostanie on skreślony z kartoteki stałych mieszkańców miejsca poprzedniego zamieszkiwania i wciągnięty do rejestru nowej miejscowości.

Obecne spisy legalne i zapisy do ksiąg stałej ludności w miarę wymarcia pokolenia ulegną zupełnej likwidacji.

Przepisy będą jednolite dla całej Polski.

Lustracja gospodarki miejskiej w Piotrkowie

Dyrektor Strzelecki przybędzie również do Łodzi

Przed kilku dniami donosiliśmy, że wskutek katastrofalnego stanu finansowego magistratu m. Piotrkowa, władze nadzorcze noszą się z zamiarem przydzielenia delegata rządowego, któryby czuwał nad gospodarką miejską.

W związku z tem w dniu 20 bm przybył do Piotrkowa dyrektor departamentu samorządowego ministerstwa spraw wewnętrznych p. Strzelecki, który dokonał lustracji

gospodarki miejskiej i odbył konferencję z ojcami miasta w sprawie prowadzonych robót inwestycyjnych.

Poruszona również sprawa pożyczki na budowę hali i roboty kanalizacyjne, które to prowadzone były przez firmę Ullen i S-ka a które naraziły miasto na kolosalne straty.

Rezultata lustracji magistratu m. Piotrkowa w najbliższych dniach

zakomunikowany zostanie Urzędowi Wojewódzkiemu.

Jak się dowiadujemy dyrektor Strzelecki w najbliższych dniach ma przybyć do Łodzi, celem odbycia kilku konferencji z przedstawicielami Urzędu wojewódzkiego i magistratu m. Łodzi w sprawie gospodarki finansowej samorządu łódzkiego.

mak bardzo rozdrobione, bo dzieli się na 24.257 gospodarstw w granicach od 0 do 20 ha dla poszczególnego obiektu

Srednia arytmetyczna wynosi tylko 5,5 ha na jedno gospodarstwo włościańskie, czyli mniej niż umownie przyjęta cyfra dla całego województwa (6 ha).

Bliższa analiza wykazuje, iż gospodarstw całkowicie karłowatych w granicach obszaru od 1 do 2 ha jest 3.263, w granicach zaś od 3 do 4 ha — 3.134.

Zato jednakże gospodarstw zupełnie normalnych w granicach od 5 do 10 ha — jest już 8.220, czyli zgóra 34 proc. wszystkich gospodarstw wiejskich... Wielka własność skupia się w ręku tylko 281 posiadaczy, przyczem majątków prawdziwie obszarnych o terytorjum zgóra 1.000 ha jest tylko 11!

Podobny układ stosunków w dziedzinie własności agrarnej można uważać za pomyślny wobec zamierzonych ustawowych oczywistych zmian w stanie posiadania ziemi na wsi... Znaczne załesienie powiatu wieluńskiego nadaje gospodarce wiejskiej specyficzny charakter mieszany.

Z ogólnej liczby gospodarstw wiejskich 24.538 wyłącznie rolniczymi jest dokładnie 17.812, rolniczo leśnymi zaś do 6.505, wreszcie wyłącznie rolniczymi tylko 200, ale na przestrzeni 38.728...

Leśnictwo stanowi więc obok rolnictwa drugie, poważne źródło dochodów ludności powiatu wieluńskiego, a same lasy są niewątpliwie największym jego bogactwem.

Dla oceny stosunków agrarnych pewne znaczenie posiada fakt użytkowania gruntów własnych, lub służbowych.

Otóż z ogólnej liczby, powtarzamy raz jeszcze, — 24.538 gospodarstw wyłącznie własnych jest 20.255, wyłącznie dzierżawnych 1.259, wyłącznie służbowych 647 na przestrzeni tylko 853 ha — czyli wszystkie skarła...

Oczywista, iż ten stan rzeczy można uważać za przejściowy, a gospodarstwa służbowe przejdą w najbliższej przyszłości do dziedziny historycznych wspomnień.

Dla dalszych badań nad stanem rolnictwa w powiecie nie bez wartości są cyfry, dotyczące demografii, rozmieszczenia i kultury umysłowej powiatu...

Ludność całego powiatu wieluńskiego na dzień 30 września 1921 roku wynosi 181.361 osób, w czem 88.546 mężczyzn i 92.815 kobiet...

Z tej ogólnej liczby umiejętność czytania posiada tylko 84.175 osób...

Ilościowo przeważa w powiecie całkowicie ludność rzymsko-katolicka — do 163.895 osób...

Stosunek ludności wiejskiej i miejskiej wyraża się w ten sposób, iż na wsi mieszka 161.052 osób, zaś w mieście — 20.309 osób... Przewaga ludności rolniczej aż na zbyt widoczna.

Dla podniesienia stanu rolnictwa wogóle, a włościańskiego w szczególności, czyni sejmik powiatowy znaczne wysiłki.

Wydział sejmikowy prowadzi szkołę rolniczą żeńską w nabytym

List samobójcy

Desperat znikł bez wieści

60-letni Teodor Zajdler właściciel domu w Konstancynowie, zamieszkały stale w Łodzi przy ulicy Hipotecznej 13, skarżył się w ostatnich czasach przed rodziną na fatalny stan swych interesów.

W ubiegłą sobotę gdy nikogo nie było w domu, Zajdler napisał do swych najbliższych krótki list, w którym zakomunikował mu, że mu się odebrać sobie życie, gdyż nie może spłacić długów swym wierzycielom. Następnie opuścił mieszkanie i więcej się nie zjawił. Rodzina Zajdlera zwróciła się do policji, której złożyła list pozostawiony przez p. Teodora.

Władze policyjne dotychczas nie zdołały ustalić, gdzie się Zajdler znajduje i czy rzeczywiście popełnił samobójstwo.

Łódź filmuje

Operator filmowy w dniu dzisiejszym przy sprzyjającej pogodzie

ZDEJMOWAĆ BĘDZIE W GODZ. OD 11 13 i OD 16 — 19 PRZED KAWIARNIĄ „ESPLANADA” UL. PIOTRKOWSKA 100 wręczając jednocześnie siłmowanym numer porządkowy oraz informacje w jaki sposób wykupić kartę z trzema najlepiej uchwyconymi pozami

Karta taką kosztuje zł. 1,85, JEDNAKŻE POSIADACZE KUPONÓW ZAMIESZCZONYCH W „GŁOSIE POLSKIM” PŁACĄ JE DYNIE ŻŁ. 1 GR. 20.

Wykupujący odbitkę filmową otrzymują jednocześnie KUPON upoważniający do nabycia ulgowego biletu, tańszego od normalnego: ŻŁ. 1, na 1-sze MIEJSCE DO GRAND - KINA.

A WIĘC „GŁOS POLSKI” OFIARUJE SWYM CZYTELNIKOM NAJTAŃSZE ZDJĘCIA W DODATKU ZA 20 GROSZY.

Odbiór zdjęć w administracji „Głosu Polskiego”, ul. Piotrkowska Nr. 106, w godzinach od 9 do 21-ej. Dla uzyskania ulgi należy przedstawić kupon z datą dnia od biuro zdjęcia, Kupony takie znajdować się będą w każdym numerze „Głosu Polskiego”.

U w a g a : Niewykupione dotychczas w „Grand - Kinie” zdjęcia, są do odebrania w administracji „Głosu Polskiego”.

od min. rolnictwa i dóbr państwowych majątku ziemskim Chróściciu, a ostatnio przystępuje do zorganizowania rolniczej szkoły męskiej w majątku państwowym, narazie dzierżawionym, — w Białej.

Następnie, niezależnie od tego prowadzi wydział sejmikowy fermę wzorową na gruntach t. zw. poszpitalnych w samym mieście Wieluniu oraz prowadzi intensywną akcję załesiania nieużytków, co już zrealizowano na przestrzeni zgóra 500 ha...

Dalej prowadzi wydział sejmikowy ograniczoną narazie akcję hodowlaną przez urządzenie pokazów bydła i trzody chlewnej w odmianach rasowych i rejestrację materiału hodowlanego.

W dbałości o stan zdrowotny zwierząt domowych wydział sejmikowy utrzymuje lekarza weterynaryjnego i stałe stacje weterynaryjne służby w Lututowie, Osjakowie, Praszce, Wieluniu i Wieruszowie...

Oto wszystko, co narazie już istnieje.

W dziedzinie pożądaných zamierzeń, a więc temsamem w dziedzinie postulatów można wymienić:

1) konieczność przeprowadzenia normalizacji stanu posiadania włościańskiego,

2) popieranie kredytowe poczynań melioracyjnych,

3) tworzenie spółek gminnych dla celów rolniczych.

W tych ramach rozwijnie się z czasem najważniejsza, utajona narazie, siła społeczna — inicjatywa włościańska.

Kronika

Dziś:
Apolinarego.
Jutro:
Kunegundy.
Wschód sl. 4,25
Zachód sl. 19,49

LIPIEC
23
Wtorek

Duszą się własnym zapachem...

Powiedział, czy nie powiedział? — Ustąpienie na „żarty i gospodarka pod znakiem zdenerwowania

Magistrat nie traktuje p. Wielńskiego na... „serjo”

W ub. tygodniu donieśliśmy o tem, że wiceprezydent dr. Wielński ustępuje z magistratu i jednocześnie ma zamiar opuścić szeregi P. P. S.

W odpowiedzi na tę wiadomość, która w Łodzi wywołała zrozumiałą sensację odezwały się dwa pisma miejscowe, z magistratem łódzkim szczególnie zresztą związane wiadomości. Jedno z tych pism wiadomości naszą „sprostowało” o tyle że „p. Wielński na jednym z posiedzeń magistratu powiedział w zdenerwowaniu, iż rzeka się stanowiska wiceprezydenta i wogóle ma zamiar partję opuścić, lecz słów tych nikt na serjo nie traktował, ponieważ były one wypowiedziane w wielkiem zdenerwowaniu.”

A więc powiedział, czy nie powiedział?... Ze swej strony kategorycznie stwierdzamy, że p. Wielński istotnie oświadczył, że z magistratu się wycofuje. Groził nawet wystąpieniem z partji.

Czy p. Wielński był w tedy zdenerwowany? Możliwie. Ale czy można na tak wysokim stanowisku jakiego zajmuje dr. Wielński składać podobne oświadczenia na... żarty? Mimo wszystko trudno nam w to uwierzyć, nie wykluczona jest jednak możliwość, że cała gospodarka miejska prowadzona jest obecnie pod znakiem... zdenerwowania.

Przypuszczamy, że sławetna umowa w sprawie kostki sowieckiej doszła do skutku również dzięki... nerwom panów ławników i wiceprezy-

dentów. Czy i ją zawartą w „zdenerwowaniu”

Powracając do jednej rzeczy doskonale rozumiemy zdenerwowanie magistratu, który stara się za wszelką cenę osłabić wrażenie słów p. Wielńskiego.

Rozumiemy doskonale, że magistrat nie chce dopuścić do jego rezygnacji... Nawet wróble na dachu ćwierkałyby wówczas o tem, że „dusicie się panowie własnym zapachem, że nje możecie się ze sobą pogodzić, że tracicie grunt pod nogami, że nawet własni wasi towarzysze biją w was... jak w starego osła...”

Wiceprezydent Wielński musiał w ostatnich dniach połknąć nową pigułkę. Okazuje się bowiem nie-

dwuznacznie, że koledzy z magistratu nie traktują jego słów... na serjo. Ładnie się pan wyrobił, panie wiceprezydencie!...

Ze „sprostowań”, które ukazały się w cytowanych na wstępie pismach wynika, że dr. Wielński pogniwał się tylko na... „żarty”, ot, tak sobie... Zagroził, że zabierze swoje gałganki i pójdzie na inne podwórko... Takie wrażenie robią te sprostowania.

Ale jedną jest rzecz charakterystyczną, a mianowicie to, że dr. Wielński odmawia obecnie wszelkich wyjaśnień. Ani „tak” ani „nie”. Nie chce widocznie szkodzić pertraktacjom, które mają na celu zatrzymanie go w apartamentach na Placu Wolności.

Kalejący magistrat potknął się o sowiecką kostkę

Dlaczego unieważniono umowę z Sowietami?

Wodzireje magistracy, pragnąc wybrnąć z grząskiego bagienka, do którego wciągnęli samorząd miejski przez swą szybko zawartą i z niemniejszym pośpiechem rozwiązana, niefortunna umowa z ZSSR, w sprawie kostki brukowej, mają się starego, znanego i wypróbowanego środka.

Lansują, mianowicie, przez swoich kameltonów pogłoskę jakoby we wszystkim zawiniły władze państwowe. W dobre rozpętania opozycyjnego ciekawistów, nie łatwiejsze go, jak zwalanie winy na czynniki rządowe!

A jednak, jak się dowiadujemy, rzecz przedstawia się zgoła inaczej.

Magistrat nie miał najmniejszego prawa do zawierania umowy z zagranicą, a więc w danym wypadku

z sowieckiem przedstawicielstwem handlowem bez zgody władz nadzorczych, gdyż istniejące w tej mierze zarządzenie przez samorząd łódzki nie mogło być ignorowane.

Ponieważ samorząd miejski po a-probatę do władz państwowych w sprawie kostki brukowej się nie zwracał, socjalistyczną ojcowie miasta, czując, że ich posunięcie było zbyt samodzielne i ryzykowne, czempredzej chcieli wydstąpić się z niemile wytworzonej dla siebie sytuacji.

W znacznym stopniu na sprawę tę wpłynęła również akcja „Głosu Polskiego”. Boć przecie niesłychaną jest rzeczą, aby w czasie przesilenia gospodarczego w kraju zawierano transakcje z zagranicą na materiały które firmy krajowe w stanie są dostarczyć w jakości zupełnie odpowia-

dającej potrzebom miasta i na warunkach znacznie dogodniejszych, niż zagranicą. Nikt zresztą nie zaprzeczy, że produkowane w kraju z granitów polskich i bazaltów wołyńskich materiały nie są gorsze, niż za mówione u władz sowieckich.

Pragnąc zrehabilitować się przed społeczeństwem, szuka się obecnie po niewczasie wytłomaczenia dla swego postępowania.

Jest to niezbyt mądre i jeszcze mniej celowe, gdyż każdy zdrowo myślący obywatel doskonale rozumie, iż dążąc do zrównoważenia naszego bilansu handlowego, w pierwszym rzędzie samorządy winny bronić interesów przemysłu krajowego, a nie szukać ujścia dla naszych kapitałów w lożysko przemysłu sowieckiego.

Przestrzeżenie przepisów ruchu

na drogach publicznych

Wobec stwierdzenia, iż szoferzy nie stosują się do przepisów ruchu na drogach publicznych, ministerstwo spraw wewnętrznych wystosowało okólnik do wojewodów, polecając im wydanie odpowiednich zarządzeń.

Jednocześnie M. S. W. zaleca, aby przy wydawaniu, bądź prółom gacie pozwoleń na jazdę, automobilistom, motocyklistom i rowerzystom, doręczać im wyciągi z zasadniczymi postanowieniami przepisów o ruchu na drogach publicznych.

7-mio piętrowy gmach

Państw. Zakł. Ubezp. stanie w Łodzi

Przed paru dniami odbył się przetarg na budowę 7-mio piętrowego gmachu Państw. Zakł. Ubezp. przy ul. Al. Kościuszki nr. 57. Z pośród ofert złożonych przez kilka wielkich łódzkich firm utrzymał się przy przetargu Herman Kalisz. Biorąc pod uwagę solidność firmy i dotychczasowe budowie wykonane przez p. H. Kalisza należy wyrazić całkowite uznanie i zadowolenie z wyników przetargu.

Masowe zatrucie nieświeżem mięsem

Przy ulicy Żeromskiego 36 miał miejsce wypadek masowego otrucia nieświeżą gęsiną. Wypadkowi uległo osem osób.

Zawezwane pogotowie udzieliło pierwszej pomocy zatrutym, przy czem 6 osób pozostawiono na miejscu w stanie zadawalniającym Dawida i Moszka Lewkowicza zaś przewieziono do szpitala w Radogoszczu. (p)

Sprostowanie

Wiadomość nadesłana nam przez biuro reporterskie „Polpress” o tem jakoby p. p. dyr. Tołkoczko, inż. Skulski i inż. Ullman mieli zostać dyrektorami koncernu Harrimanna nie odpowiada prawdzie.

Nowa szosa na Wiśniową Górę

Onegdaj odbyło się uroczyste otwarcie nowowbudowanej drogi na Wiśniowej Górze, która dotąd służyła za swych fatalnych dróg.

Szosa ta, której otwarcia dokonał starosta Rzewski została wybudowana na koszt właścicieli willi i domów.

Krwawa walka policji z bandytami,

którzy dokonali napadu na plebanję w Wygietzowie — Policja otoczyła opryszków silnym pierścieniem, który zacieśnia się z godziny na godzinę

Podczas strzelaniny herszt bandy został zabity

Od trzech tygodni trwa pościg za krwawymi bandytami, którzy dokonali napadu na plebanję we wsi Wygietzów.

Policja już kilkakrotnie następowała bandytom na pięty wskutek czego dochodziło do krwawych starć.

W dniu wczorajszym doszło między policją, a bandytami DO NOWEGO SPOTKANIA, KTÓRE KRWAWO ZAKOŃCZYŁO SIĘ DLA OPRYSZKÓW.

Starszy przodownik Kazimierzczak w towarzystwie posterunkowego Sołowskiego przetrząsając gąszenie leśne we wsi Będary pow. Łaskie go NATKNAŁ SIĘ NA TRZECH BANDYTÓW, KTÓRZY NIE PRZECZUWAJĄC, IŻ POD CYWILNEM UBRANIEM KRYJĄ SIĘ POLICJANCI, DOPUŚCILI DO SIEBIE NA ODLEGŁOŚĆ DZIESIĘCIU KROKÓW.

GDY POLICJANCI ROZKAZALI BANDYTOM PODNIEŚĆ RĘCE DO GÓRY, NAGLE CI POCZĘLI SIĘ OSTRZELIWAĆ.

Policja odpowiedziała strzałami. W wyniku obustronnej wymiany strzałów JEDEN Z BANDYTÓW ZWALIŁ SIĘ NA ZIEMIĘ CIĘŻKO RANNY.

Gdy policjanci podbiegli bandyta już konał. Przewieziony do szpitala powiatowego dziś o godzinie 3 nad ranem zakończył życie.

ZABITYM OKAZAŁ SIĘ HERSZT BANDY WŁADYSŁAW WASILEWSKI, który brał udział w napadzie na plebanję w Wygietzowie.

Przy zabitym znaleziono cały arsenał, składający się z kilku rewolwerów „parabellum” masy naboii.

Dwaj bandyci towarzyszący hersztowi zdolał zbjeć, lecz policja jest już na ich śladzie.

Jak zdołano ustalić, cała szajka znajduje się w tej samej okolicy, w której wczoraj zabito bandytę Wasilewskiego.

Tam też skonsygnowana została policja.

Jak się dowiadujemy w ostatniej chwili, CAŁA SZAJKA BANDYCKA OSACZONA JEST PRZEZ POLICJĘ, KTÓRA POD KOMENDĄ INSPEKTORA NOSKA ZACIEŚNIA PIERŚCIEN DOKOŁA OPRYSZKÓW.

Wobec takiego stanu rzeczy należy przypuszczać, że w najbliższym już czasie policja zlikwiduje szajkę, która sieje postrach wśród mieszkańców powiatu łaskiego i wieluńskiego.

Na miejsce obławy wyjeżdża przedstawić władz w osobie prokuratora Mandeckiego. (—)

Wyciągi

KINOTEATRY.
Corso: — Kawalerowie nocy.
Grand-Kino: — Serce na uwięzi.
Luna: — Prawo młodości.
Odeon: — Riff i Raff w Alpach.
Oświatowy: — Dla dorosłych: „Ostatni uśmiech błazna” — dla młodzieży: „Tarzan i złoty lew.”
Wodewil: — Riff i Raff w Alpach.

RADIO.
PROGRAM WARSZAWSKI
WTOREK.

11.56 — Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego, hejnał z wieży mariackiej w Krakowie.
12.05 — Koncert z płyt gramofonowych.
12.50 — Komunikaty Pow. W. K.
13.00 — Komunikat meteorologiczny.
15.20 — Odczyt p. t. „La politique étrangere de la Pologne au mois de juin”.
15.40 — Komunikat gospodarczy
16.15 — „Chwilka lotnicza”.
16.30 — Program dla dzieci.
17.15 — Komunikaty.
17.25 — Odczyt p. t. „Pozwólmy bawić się dzieciom”.
17.50—18.00 — Komunikaty P. W. K.
18.00 — Koncert popołudniowy.
19.00 — Rozmaitości.
19.20 — Audycja ku uczczeniu rocznicy śmierci Wojciecha Bogusławskiego org. przez artystów scen polsk. wspólnie z polskim radiem.
19.50 — Transmisja z opery poznańskiej, poczem komunikaty: meteorologiczny, policyjny, sportowy oraz PAT.

KOMUNIKAT.
Od dłuższego czasu p. p. dr. Bogusławski Stefan i Łaskowski Adam w imieniu PPS, daw. fr. rew. prowadzą na terenie pow. łódzkiego prace organizacyjną.

Niniejszem podajemy do wiadomości, że wyżej wymienieni nie są członkami partji i nie posiadają żadnych mandatów występowania na zewnątrz w imieniu PPS, daw. fr. rew.

OKR. PPS, daw. fr. rew.

Wyciągi

23 lipiec
1929 r.

Kupon ulgowy
upoważniający do odbioru w administracji „Głosu Polskiego” zdjęć filmowego za okazaniem dowodu sfilmowania.

Wyciągi

P. Helenie Frenklowej z powodu śmierci jej

b. p. MATKI

składają najgłębsze wyrazy współczucia

Wilhelmowie Fallekowie.

Ku czci bohaterskiego lotnika ś. p. mjr. Idzikowskiego odbyło się w katedrze uroczyste nabożeństwo żałobne

W sobotę, dnia 20 bm. o godz. 9.30, z inicjatywy kom. woj. L. O. P. P. w Łodzi i za jego staraniem, odbyło się w katedrze św. Stanisława Kostki uroczyste nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. majora-pilota Ludwika Idzikowskiego, ciele browane przez Jego Eks. ks. biskupa dr. W. Tymienieckiego.

W nabożeństwie wzięli udział: p. wojewoda Jaszczółt, d-ca O. K. IV gen. bryg. Małachowski, d-ca 10 dyw. piechoty gen. bryg. Olszyna-Wilczyński i liczni przedstawiciele wojskowości, władz wojewódzkich komunalnych, instytucji społecznych, sportowych, cechów rzemieślniczych, oraz b. licznie zebrana ludność cywilna.

Na nabożeństwie była kompania 31 pułku strzelców kan.

Przy katafalku 6-ciu P. T. majorów pełniło wartę honorową.

W czasie nabożeństwa podniesiono kazanie wygłosił ks. Leon Leszczyński, podkreślając wielkie zasługi ja-

kie poniósł S. P. major L. Idzikowski dla lotnictwa polskiego.

Po nabożeństwie liczny poczet sztabiarów i delegacji udał się nad grób Nieznanego Żołnierza, gdzie w imieniu Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej komendant portu lotniczego w Łodzi Tadeusz Woźniak i p. major Cieślak, złożyli wieńiec.

Wszystkim, którzy przyczynili się do uświetnienia nabożeństwa za duszę ś. p. majora-pilota Ludwika Idzikowskiego, a w szczególności Zw. Inwalidów, Wydziałow. Plan. tacji Miejskich. P. T. Redakcjom pism miejscowych, za wysoce obywatelskie stanowisko, firmie W. Salwa za wspaniały wieńiec i wszystkim którzy obecnością swoją dali wyraz wielkiego żalu z powodu śmierci asa lotnictwa polskiego, serdecznie BÓG ZAPŁAC składa

Komitet Wojewódzki
L. O. P. P. w Łodzi.

Za puszczanie w obieg fikcyjnych weksli p. Gerszon posiedzi trzy miesiące w kozie

We wrześniu 1927 r. niejaki Moszek Gerszon zakupił w firmie M. Gincberg, Piotrkowska 34 partję towaru przyciem w formie pokrycia dał m. in. trzy weksle na sumę 700 zł. W terminie płatności weksle zostały zaprotestowane a rejent w każdym akcie protestu zaznaczył, że wystawcy nie zamieszkuje pod wskazanym adresem.

Wobec powyższego Gincberg skierował sprawę do sądu. W wyniku skargi Gerszon stanął wczoraj przed sądem okręgowym oskarżo-

ny o puszczanie w obieg fikcyjnych weksli.

Na sprawie Gerszon do winy się przyznał wyjaśniając, że miał szczyry zamiar weksle te wykupić a czy nu swego za przestępstwo nie uważa, ponieważ przyjęte jest to w łódzkich sferach kupieckich.

Sąd pod przewodnictwem s. o. Kopaczewskiego po rozpatrzeniu sprawy skazał 40-letniego Moszka Gerszona na trzy miesiące więzienia zamieniającego dom poprawy

Kontrola sanitarna jadłodajni łódzkich

W dniu wczorajszym miejskie komisje sanitarne przystąpiły do inspekcji sanitarnych wszystkich na terenie Łodzi istniejących restauracji, cukierni, kawiarni itd.

Kontrola ta ma na celu zbadanie stanu sanitarnego pomieszczeń tych zakładów i ich urządzeń.

Specjalna uwaga kontrolujących zwrócona zostanie, ze względu na panującą upałą, na urządzeniach przedsiębiorstw, służące do przechowywania produktów żywnościowych.

Norma średniej dochodowości

Czyniąc żądanie wezwaniu izby skarbowej, izba przemysłowo-handlowa w Łodzi przesyła ostatnio wykaz osób, które wyznaczono w charakterze rzeczoznawców dla ustalania norm średniej dochodowości, stosowanych przy wymiarze podatku dochodowego w odniesieniu do przedsiębiorstw, nieprowadzących prawidłowych ksiąg handlowych.

Tajemnicze posłrzelenie opodal dworca Łódź— Kaliska

Wczoraj wieczorem w polu położonym obok stacji Łódź - Kaliska, wydarzył się tajemniczy wypadek. Powracający do domu Czesław Wesołowski, zamieszkały przy ul. Andrzeja 64, usłyszał za sobą kilka strzałów. Gdy odwrócił się, by zobaczyć, co się stało, rozległ się znów wystrzał i kula trafiła go w pierś. Wesołowski runął na ziemię, wzywając pomocy.

Po kilku minutach nadbiegli przechodnie, którzy do ranego wezwali pomoc lekarską.

Wszczęte przez policję dochodzenie, nie dało narazie żadnych wyników.

Dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują apteki: L. Pawłowski, Piotrkowska 307, S. Hamburga, Główna 50, B. Głuchowski, Narutowicza 4, J. Sitkiewicz, Kopernika 26, A. Charemzy, Pomorska 10, A. Potasza, Plac Kościelny 10.

Lustracja letnisk w powiecie brzezińskim

Dalsza lustracja letnisk, dokonywana przez naczelnika wydziału zdrowia publ. województwa łódzkiego Dr. St. Skalskiego, w dniu 21 lipca r. b. objęła letniska w powiecie brzezińskim.

Zbadane zostały letniska: w Żakowicach, Różyca, Chróstach Starych i Nowych, Smolarni i Tworzankach.

Stwierdzono, że naogół biorąc, letniska zostały doprowadzone do porządku. Wszędzie niemal urządzono głębokie studnie z ocembrowaniem nieprzepuszczalnym, z kręgów betonowych z wałami do czerpania wody zapomocą wiader, na stałych przymocowanych na łań-

cuchach. Ustępki przeważnie są należycie urządzone i czysto wszędzie utrzymane. Podwórza wmięcionie i czyste.

Wyjątek stanowi część letnisk w Tworzankach, gdzie zaopatrywanie w wodę nie jest należycie urządzone.

Stan sanitarny ustępów pozostawia tam również wiele do życzenia.

Zarządzenia w sprawie usunięcia stwierdzonych uchybień w Tworzankach zostały wydane przedstawicielom starostwa brzezińskiego, którzy brali udział w lustracji.

Wycieczka statku „Gdynia” do Kopenhagi

S/S „Gdynia” wyruszył dnia 18 lipca do Kopenhagi. Część pasażerów schodzi w Kopenhadze na 10 dni celem szczegółowego zwiedzenia Danii według ułożonego wcześniej przez „Żegluga Polską” programu. Na ich miejsce statek przyjmuje szereg pasażerów, udających się do Polski na Wystawę w Poznaniu.

Miejsca na następną wycieczkę w dniu 22 lipca br. z Gdyni do Kopenhagi, za wyjątkiem paru, są wyprzedane.

Następna wycieczka na s. s. „Gdynia” odchodzi do Sztokholmu 1-go sierpnia, obliczoną przeważnie na turystów polskich, którzyby pragnęli pozostać w Szwecji 10 dni celem jej szczegółowego zwiedzenia. Przyczem przygotowaną jest słynna wycieczka przez Kanał Gotski, jezioro Vättern do Goteborga i z powrotem do Sztokholmu, gdzie podróżni, znowu wsiadają na s. s. „Gdynia”.

Amatorzy morza mogą odbyć po-

dróż tam i z powrotem do Gdyni już 5-go sierpnia rano, mając w Sztokholmie czas na zwiedzenie od rana do godziny 18-ej Wprawdzie pobyt w Sztokholmie będzie krótki, jednak z tem jest połączona spokojna podróż malowniczymi szczyrami szwedzkimi.

Zwracamy uwagę, że posiadacze kart kuracyjnych polskich nadmorskich miejscowości kąpielowych, mają 10 proc. ulgi. Również przewidziane są ulgi dla rodzin.

Żegluga Polska otrzymuje dzienniki oświadczeń dziękczynnych od pasażerów za znakomitą organizację podróży i za obfite i wykwintne wyżywienie na statku.

W związku z postępowaniem przy budowie portu w Jastarni od 20 lipca zaczyna chodzić pomiędzy Gdynią a Jastarnią dwa razy dziennie s. s. „Wanda”, co da naszym letnikom nową możliwość komunikacyjną.

Wiadomości sportowe

0 promocję do Ligi

Rozgrywki piłkarskie w klasie A weszły już w taką fazę, że można czynić przypuszczenia kto będzie walczył o promocję do Ligi. Na gruncie łódzkim mamy 2-ch kandydatów do rozgrywek międzyokręgowych: ŁTSG i Orkan. Większa rutyna, lepsza technika i wyższa kombinacyjna przemawia za ŁTSG. Orkan ma zato ogromny zasób temperamentu i ambicji.

Szanse jednak ŁTSG wyglądają poważniej. W okręgu warszawskim sprawa mistrzostw jest jeszcze bardziej wątpliwa. Bądź co bądź do rozgrywek międzyokręgowych dostanie się Marymont lub AZS. Raczej ten ostatni. W Krakowie prawie pewnym mistrzem klasy A jest Podgórze które zdystansowało najbliższego swego rywala Krowodrę o 7 pkt. Na Śląsku typują Naprzód (Lipiny), choć i „06” Katowice ma dużo do powiedzenia.

W okręgu Pomorskim „murowanym” faworytem jest Polonia (Bydgoszcz), w Wilnie — Ognisko. We Lwowie rozegra się z pewnością ostateczna walka o tytuł mistrza między Lechią i Polonią (Przemysł). W Poznaniu sytuacja jest niejasna. Cegielski, Pogoń i Poznań przedstawiają równie silnie.

Rozgrywki finałowe o tytuł mistrza Polski w klasie A zapowiadają się sensacyjnie. Jednak z góry można przewidywać, że największe szanse miałoby dobre technicznie i stylowo Podgórze oraz Naprzód (Lipiny), typowa twarda drużyna Śląska.

Druga runda w Lidze

Rozpoczęta w niedzielę druga runda rozgrywek ligowych ciągnąć się ma aż do 24 listopada. Późno zaczęty sezon i strata kilku terminów na „dni P.Z.P.N-u” oraz zawody międzypaństwowe i międzymiastowe sprawiły, że cała seria meczów mistrzowskich odbędzie się późną jesienią, gdy boiska przedstawiać będą kałuże błota. Ucierpi na tem poziom gry i sprawiedliwość wyników.

Dla wygody naszych czytelników zamieszczamy poniżej kalendarzyk drugiej rundy rozgrywek o mistrzostwo Ligi PZPN-u.

28 lipca: Garbarnia — Ł.K.S., Wrta — I.F.C.

11 sierpnia: Warszawianka — Legia, Czarni — Turyści, Wisła — Ł.K.S.

15 sierpnia: Polonia — Czarni, Cracovia — Warszawianka, I.F.C. — Garbarnia.

18 sierpnia: Legia — Czarni, Warta — Pogoń, Turyści — Wisła, Cracovia — Ł.K.S.

25 sierpnia: Ł.K.S. — Legia, Pogoń — Polonia, Warta — Ruch, Pogoń — Polonia, Warta — Ruch, Warszawianka — Wisła.

1 września: I.F.C. — Legia, Pogoń — Cracovia, Garbarnia — Wisła, Warszawianka — Polonia, Ł. K. S. — Czarni.

8 września: Ł.K.S. — Warszawianka, Warta — Cracovia, Czarni — I.F.C., Ruch — Garbarnia, Wisła — Pogoń, Polonia — Legia.

15 września: Cracovia — Garbarnia, Legia — Warta, Pogoń — Warszawianka, Turyści — Ł.K.S. I.F.C. — Ruch.

22 września: Warta — Garbarnia, I.F.C. — Polonia, Wisła — Cracovia — Czarni, Pogoń — Turyści.

29 września: Polonia — Ł.K.S. Turyści — Warta, Garbarnia — Warszawianka, Cracovia — Legia, Czarni — Ruch.

6 października (dzień P.Z.P.N.) Polonia — Ruch.

13 października: Pogoń — Ł.K.S. Turyści — Garbarnia, Warta —

Czarni, Cracovia — I.F.C., Legia — Wisła.

20 października: Ruch — Ł.K.S. Turyści — Cracovia, Legia — Pogoń, Czarni — Wisła, Garbarnia — Polonia.

27 października: Legia — Garbarnia, Warszawianka — Warta, Ł.K.S. — I.F.C., Ruch — Turyści, Czarni — Pogoń, Cracovia — Polonia.

1 listopada: Ruch — Pogoń, Cracovia — Czarni.

3 listopada: Polonia — Turyści, I.F.C. — Pogoń, Ł.K.S. — Warta, Garbarnia — Czarni.

10 listopada: Warszawianka — I.F.C., Wisła — Warta, Ruch — Legia.

17 listopada: Turyści — Warszawianka, Ruch — Cracovia, Polonia — Wisła, Garbarnia — Pogoń.

24 listopada: Legia — Turyści, Warszawianka — Ruch.

Nie wyznaczono jedynie definitywnie jedyne meczu t. j. I.F.C. — Wisła w Katowicach.

Czyżby się bali porażki

Polski związek lekkoatletyczny zaproponował związkowi austriackiemu rozegranie w dniu 6 sierpnia r. b. meczu lekkoatletycznego w Wiedniu korzystając z przejazdu naszych zawodników przez Wiedeń w powrotnej drodze z Budapesztu. Austriacy obawiając widocznie się niemał pewnej przegranej, propozycji P. Z. L. A. nie przyjęli.

Bieg szosowy Kraków - Lwów

Olbrymi bieg szosowy Kraków — Lwów na przestrzeni 325 km. który odbył się w nocy z soboty na niedzielę, przyniósł triumf kolarzom warszawskim. Pierwsze miejsce zajął Stefański (Amatorski K.S. — Warszawa) w czasie 12 g. 59 m. 26,2 sek., bijąc drugiego Olszewskiego (WTC. — Warszawa) o 3 minuty. Trzecim był Krawczyk (Amatorski K. S. — Warszawa), czwartym — Olecki (Legia — Warsz.).

Przeciwnicy zagraniczni Warszawianki

Piłkarze Warszawianki dziś spotkają się z Herthą Wiedeńską (5-ta w tabeli ligi zawodowej Austrii), 28 i 29 wyjeżdżają na 2 mecze do Gdańska, wreszcie 10 sierpnia rozegrają zawody z mistrzem Holandii — Philippsem.

Mecz tenisowy Ameryka - Niemcy 5:0

Niemcy którzy po raz pierwszy zmierzali się w rozgrywkach o pułk Davisa ze Stanami Zjednoczonymi, objęcywali sobie bardzo wiele. Znakomita forma Prenna i Moldenhauera kazała oczekiwać walki zaciętej, nie bez szans dla Niemców. Tymczasem w pierwszym dniu spotkania Hunter załatwił się bez większego trudu z Prennem 3:6, 6:3, 6:4, 6:3, a Tilden zupełnie lekko pokonał Moldenhauera 6:2, 6:4, 6:4.

W grze podwójnej Ameryka była reprezentowaną przez mistrzów z Wimbledonu van Ryna i Allisona i napotykała na opór Niemiec tylko w pierwszym secie. Wynik brzmiał: 6:1, 6:4, 6:1. Hunter potrzebował aż 5-ciu setów, aby pobić Moldenhauera 6:3, 1:6, 6:4, 4:6, 6:1.

Tak więc Niemcy ponieśli kompletną klęskę w stosunku 0:5.

W drużynie Stanów Zjednoczo-

nych „klasą dla siebie” był Tilden, który niedawno grał tak słabo, że sam wyrażał się głośno o zamiarze wycofania się z wielkich turniejów. Para van Ryn i Allison potwierdziła swą wysoką klasę, polegającą na doskonałym zgramiu.

Po tem zwycięstwie Stany Zjednoczone spotkają się w ostatniej walce z Francją o posiadanie puharu Davisa na przeciąg roku. Tradycji staje się żądosc.

Przedsiębiorstwa finansowane przez B.G.K.

Z opublikowanego niedawno sprawozdania przytaczamy poniżej w streszczeniu rozdział, oświetlający działalność Banku w dziedzinie finansowania przedsiębiorstw państwowych i prywatnych, a będący cennym przyczynkiem do niezamkniętej jeszcze dyskusji o etatyźmie polskim.

Specjalną opieką otacza Bank w porozumieniu z instancjami rządowymi S. A. Eksploatacji Soli Potasowych (Tesp.), która, dzięki tej pomocy, podwyższyła w ciągu roku sprawozdawczego dwukrotnie kapitał zakładowy o łączną sumę zł. 15 milj. do zł. 20 milj. Ponieważ silny wzrost zapotrzebowania na nawozy potasowe w Polsce powoduje szybkie wyczerpywanie się eksploatowanych obecnie pokładów, rozszerzenie trwałych podstaw finansowych Spółki posiada tem większe znaczenie zasadnicze, że umożliwia przeprowadzenie bardzo intensywnych prac poszukiwawczy-wiertniczych za nowymi złożami.

Szczególny nacisk kładł Bank na rozwój zgrupowanego około siebie przemysłu chemicznego S. A. Przemysł Chemiczny w Polsce podwyższyła w 1928 r. przy pomocy środków Banku swój kapitał zakładowy o zł. 1.200 tys. do zł. 2.400 tys. W najbliższym czasie nastąpi dalsze podwyższenie kapitału akcyjnego Towarzystwa o kwotę zł. 1.200 tys. wzgl. zł. 2.400 tys., której znaczną część również obejmie nasza instytucja.

S. A. Azot w Jaworz-

nie rozwija się w dalszym ciągu według ustalonego planu. Dla podwyższenia swej rentowności zakłady przystępują obecnie do przeprowadzenia nowych inwestycji, które po ukończeniu umożliwią dalsze rozszerzenie i zróżniczkowanie produkcji. Zasiąg interesów konsorcjalnych Banku w tej gałęzi został w roku sprawozdawczym rozszerzony na Sp. Akc. Zakłady Chemiczne Grodzisk, w której objęliśmy udział w wysokości 44,6 proc. kapitału. Do przedsiębiorstwa należą fabryki suchej destylacji drzewa liściastego w Hajnówce i Wygodzie oraz Zakłady Przetworów Chemicznych w Grodzisku, Gzichowie i Środuli. Kapitał akcyjny Spółki wynosi obecnie zł. 3.250 tysięcy.

Również w dziale przemysłu metalurgicznego objął Bank w roku sprawozdawczym finansowanie nowych zakładów przemysłowych.

W wyniku przeprowadzonej przez naszą instytucję sanacji Sp. Akc. Stowarzyszenie Polskich Mechaników z Ameryki, przejęliśmy 36 proc. kapitału tego przedsiębiorstwa, które zajmuje jedno z czołowych miejsc w polskim przemyśle obrabiarek. W końcu ubiegłego roku Spółka służyła z Tow. Akc. Poręba, z którym współpracowała już od szeregu lat.

Fabryka obrabiarek „Pionier” Sp. z ogr. odp., w której Bank posiada 11,4 proc. udziału, pracuje z bardzo pomyślnymi wynikami i wypłaca z zysków za rok operacyjny 1927/28: 15 proc. dywidendy. Ponieważ szczególnie w dziale precyzyjnych obrabiarek produkcja krajowa jest dotychczas nie-

dotateczna, a import maszyn obróbczych jest w dalszym ciągu bardzo wielki, rozwój tego przedsiębiorstwa zasługuje na specjalną opiekę Banku.

W końcu 1928 r. przeprowadzono również sanację Polskiego Towarzystwa Akumulatorowego Sp. Akc. w Białej, w którym objęliśmy poważny udział. Celem zapewnienia rentowności przedsiębiorstwa rozbudowane zostały istniejące zakłady fabryczne, które rozpoczęły już pełną produkcję. Dzięki korzystnej koniunkturze w przemyśle elektrotechnicznym przedsiębiorstwo to ma przed sobą dobre widoki rozwojowe.

Firma Towarzystwa Starachowickich Zakładów Górniczych, Sp. Akc. kontynuowała w roku sprawozdawczym zapoczątkowaną w poprzednim roku modernizację zakładów, a w szczególności wielkiego pieca i huty. Środky gotówkowe na ten cel uzyskało Towarzystwo częściowo z realizacji pożyczki długoterminowej w wysokości nominalnej zł. 9.600 tys.; reszty potrzebnych funduszy dostarczył Bank narażenie w formie kredytów krótkoterminowych.

Zakłady Mechaniczne „Ursus” Sp. Akc. rozwijają się we wszystkich działach według wytkniętego planu. Wypuszczone przez Spółkę na rynek samochody dwutonowe seryjnej produkcji okazały się fabrykatem nieustępującym zupełnie pod względem jakościowym najlepszym wozom pochodzenia zagranicznego. W dziale silników spalinowych rozpoczęto w r. 1928 fabrykację silników bezsprę-

żarkowych.

Fabryka Śmigieł, wyrobów drzewnych i metalowych „Integralski i S. k. a. Sp. z ogr. odp. pracowała w roku sprawozdawczym z dobrą pod każdym względem wynikami.

Krajowe Towarzystwo Meljoracyjne, Sp. Akc. ogłosiło z końcem roku ubiegłego nową emisję akcji na sumę zł. 300 tys., powiększając w ten sposób nie wystarczający z powodu szybkiego rozwoju interesów kapitał zakładowy przedsiębiorstwa do zł. 800 tys.

W okresie sprawozdawczym powiększył również Bank swój udział w Sp. Akc. Gdańskim Onopol Tytuńowy przez nabycie od banków prywatnych części udziałów tej Spółki. Podobnie jak w poprzednim okresie działalności Spółka prosperuje bardzo dobrze, obroty stale się zwiększają. Za rok 1928 wypłaca dywidendę w wysokości 12 proc.

Ze względu na swoje wielkie znaczenie gospodarczo - polityczne na podkreślenie zasługuje działalność i rozwój utworzonego przez Bank w 1927 r. Polskiego Zjednoczenia Rybaków Morskich, Spółdz. z Ogr. por. w Gdyni.

Wreszcie należy tu wspomnieć o British and Polish Trade Banku w Gdańsku, założonym pod koniec 1926 r. przez nasz Bank przy współudziale kapitału angielskiego. Rok 1928 był pierwszym rokiem normalnej działalności tego Banku, skierowanej przede wszystkim na popieranie polskiego handlu z zagranicą.

B. G.

Świadczenia pochodzenia wydaje Izba Przemysłowo-Handlowa

Z dniem 1 lipca r. b. Izba przemysłowo-handlowa w Łodzi otrzymała upoważnienie ministerstwa przemysłu i handlu do wydawania świadectw pochodzenia towarów. Firmy zainteresowane winny składać w izbie w godzinach od 10-ej do 12-ej odnośne podania, do których dołączyć należy fakturę, wystawioną przez firmę eksportującą i zawierającą następujące dane: nazwę i adres firmy - odbiorcy, sposób transportu (koleją, okrętem, pocztą), znak i numery przesyłek, ich ilość i rodzaj (paczki, skrzynie, beły), bliższe określenie towaru, wagę brutto i netto, a wreszcie wartość.

Izba zaznacza, że zbędne jest dołączanie do podań jakichkolwiek formularzy i blankietów, gdyż świadectwo pochodzenia wystawione będą na blankietach Izby. Świadectwa pochodzenia maszyn, przeznaczonych dla Rumunii, wymagają dwóch egzemplarzy faktur.

Pokłosie kryzysu Firma „D. Feldbrill” prosi o odroczenie wypłat

Do wydziału handlowego przy sądzie okręgowym wpłynęło podanie o udzielenie odroczenia wypłat firmie „D. Feldbrill”. Przedsiębiorstwo — skład artykułów technicznych, stalowych i żelaznych, mieści się przy ul. Piotrkowskiej 167; istnieje od 1907 r.

Jako przyczynę trudności finansowych firmy wskazano zmniejszenie popytu na artykuły żelazne w związku z ogólnym kryzysem. W danym przypadku mielibyśmy więc do czynienia z wtórnymi skutkami obecnego przesilenia gospodarczego, które winny się rzadziej spotykać. Jakoż w rzeczywistości jest to drugie podanie tego rodzaju w branży żelaznej — poprzednie było wniesione przez firmę „Kleiner”.

Bilans firmy przedstawia się jak następuje:

Aktywa. Dłużnicy z otw. rachunku po potrąceniu 10 procent 74.303.19, skład 505.631, protesty po potrąceniu 50 proc. 4.885.50, kasa 1.200, rymesy 1.850. Razem 587.869.69.

Pasywa. Wierzyciele z otw. R-ku 58.472.80, podatki 27.136.24, akcepty płatne przed i 7 b. r. 62.032.22, akcepty płatne po i 7 b. r. 177.302.16, kapitał 262.926.27. Razem 587.869.69.

Jak widać z bilansu prawie cała wartość aktywów jest ulokowana w składzie, bo aż 85 proc. Jest to widoma oznaka tych trudności w zbyciu artykułów żelaznych, o których była mowa na wstępie. To swoiste zamrożenie musiało rzeczywiście wywołać trudności zarazem jednak wartość składu pokrywa z nadwyżką około 250 tysięcy wszystkie krótkoterminowe zobowiązania firmy, która wykazuje w bilansie znaczny kapitał własny i posiada ponadto nieruchomości. Czysta ich wartość po potrąceniu obciążeń hipotecznych wynosi 290.000 zł.

Plan sanacji przewiduje spłatę długów po spieniężeniu składu.

Na zakończenie przytoczymy charakterystyczną wzmiankę:

Konwencja, obowiązująca w branży żelaznej pozwala jedynie na przyjmowanie weksli nie dłuższych jak 4-miesięczne z obowiązkiem doliczaniem w tym wypadku 1 proc. miesięcznie, tymczasem w rzeczywistości obiegają weksle 2-miesięczne i dłuższe.

Fabryce pończoch i wyrobów dzianych „EMGEKO” przedłużono odroczenie wypłat do dnia 20-go października r. b.

W upadłości Mordki Szlezyn-gera wyznaczono ostateczny termin sprawdzenia wierzytelności na dzień 29 lipca r. b., a w sprawie upadłości „J. Rabinowicz i P. Markowicz” — na dzień 25 września.

Obniżenie wysokości zaliczek na podatek obrotowy

W dniu 19 bm. Izba przemysłowo-handlowa w Łodzi w osobach swych delegatów przedstawiła p. prezesowi izby skarbowej łódzkiej szereg postulatów, a to dotyczących bieżących spraw podatkowych, podpadających pod właściwość władz skarbowych II i I instancji. W szczególności Izba prosiła o jaknajdalej idące uwzględnienie indywidualnych podań płatników w sprawie obniżenia wysokości zaliczek kwartalnych do wysokości faktycznych obrotów w r. b., jako też rozłożenia na spłaty ratalne zaliczek na podatek obrotowy,

opłacanych zarówno przez przedsiębiorstwa prowadzące, jak i nieprowadzące prawidłowych ksiąg handlowych. Izba wskazała również na potrzebę dalszego odroczenia płatności zaległości podatkowych z tytułu podatku obrotowego i dochodowego za r. 1928.

Ponadto Izba zgłosiła szereg szczegółowo umotywowanych postulatów, dotyczących zliberalizowania procedury przymusowego ściągania podatków, prosząc o ściśle przestrzeganie w praktyce egzekucyjnej obowiązujących w tej mierze przepisów prawnych.

Izba zwróciła także uwagę na konieczność wydania poszczególnych zarządzeń, dotyczących przyspieszenia trybu załatwiania odwołań i należytego uwzględniania w toku akcji odwoławczej przewidzianych ustawowo przepisów procedury sądowych. W końcu, powołując się na wydane już w tej sprawie okólniki ministerstwa skarbu, Izba zgłosiła życzenie, aby odtąd wszyscy rzeczoznawcy, których przyciągają władze skarbowe, powoływani byli z listy osób, zaproponowanych przez Izbę przemysłowo-handlową.

Kongres bawełniany w Barcelonie 25-letni jubileusz International Cotton Federation

Pomiędzy 18 a 22 wrześnią obradować będzie w Barcelonie międzynarodowy kongres bawełniany poświęcony szeregowi aktualnych i interesujących niezawodnie i łódzki przemysł bawełniany zagadnień.

W pierwszym rzędzie omówiona będzie kwestja racjonalizacji tkactwa przez wprowadzenie krosien automatycznych, referentów w dziale tym zgłosiły związki przemysłu bawełnianego Anglii i Szwajcarii.

W dalszym ciągu tematem obrad

będzie kwestja wypierania bawełny przez inne włókna i problem wzmożenia konsumpcji bawełny.

Z zagadnień specjalnych kongresu tegorocznego, sporo uwagi poświęci

* * * * *

Dr. med.

LUDWIK RAPEPORT

Choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych. ul. Pr. Narutowicza (Dzielnia) 25, Telefon 44-10.

Godz. przyjęć od 1-2 i od 4-8 pp

o sprawie standaryzacji bawełny egipskiej. Zgłoszone na ten temat dwa referaty: o zawartości wilgoci w bawełnie egipskiej i o nowych gatunkach tej bawełny.

Równocześnie z kongresem bawełnianym obradować będzie w Barcelonie amerykański instytut badań czy dla bawełny — Cotton Textile Institute of America, który złoży zarazem kongresowi sprawozdanie z prac nad propagacją spożycia bawełny.

GIEŁDA. URZĘDOWA CEDULA GIEŁDY WALUTOWEJ

Gotówka:
Belgia 123.93
Holandia 357.86
Kopenhaga 237.61
Londyn 43.27
Nowy Jork 8.90
Paryż 34.95
Praga 26.385
Szwajcaria 171.535
Wiedeń 125.55
Włochy 46.66
Białogród 15.67
Berlin 212.56

URZĘDOWA CEDULA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ
Dyskontowy 116 117.9
Zachodni 73.9
Spiess 127.50 130
Węgiel 67.—
Modrzejów 25 24.75 25
Polski 165.50 167.9
Zarobkowy 78.50
Siła i Światło 125.50
Lilpop 32.75 33.50
Starachowice 27.25

PAPIERY WARTOŚCIOWE I LISTY ZASTAWNE.
4 proc. premjowa pożyczka inwestycyjna 108.50 111 110.25
5 proc. Pożyczka dolarowa (dolarówka) 63 63.75
5 proc. Pożyczka konwersyjna 46 45.50 45.75
6 proc. Dolarowa z 1920 r. 83.—
7 proc. pożyczka stabilizacyjna 91.50
10 proc. pożyczka kolejowa 102.50
4 i pół proc. listy zast. tow. kred. ziemskiego 49.—
4 i pół proc. listy zast. tow. kred. m. Warszawy 46.50 47
8 proc. listy zast. tow. kred. m. Warszawy 66.50 66.25
5 proc. listy zastaw. tow. kred. m. Łodzi 45.75
10 proc. listy zast. tow. kred. m. Siedlec 69.—

Przedsiębiorstwo robót budowlanych i Kanalizacyjnych

„RAWICKI i WINTER inżynierowie”

Sp. z ogr. odp.

ul. Kilińskiego Nr. 41, telefon 72-96

ROBOTY BUDOWLANE, ŻELAZO-BETONOWE,
PRZEBUDÓWKI i REMONTY DOMÓW i MIESZKAŃ

KONCESJONOWANE BIURO PRZYŁĄCZEŃ KANALIZACJI

domowej do sieci kanalizacyjnej miejskiej.

— Plany i kosztorysy robót kanalizacyjnych. —

PAŃSTWOWE KURSY RADJOTECHNICZNEprzy Państwowej Szkole Budowy Maszyn i Elektrotechniki
im. H. Wawelberga i S. Rotwanda w Warszawie.**1) Ogólny Kurs Radjotelegrafii i Radjotelefonii**— ośmiomiesięczny. Warunki przyjęcia: ukończenie 6 klas szkoły
średniej ogólnokształcącej. Kandydaci bez różnicy płci.**2) Kurs Radjomechaników — dwuletni (zawodowy)**Warunki przyjęcia: ukończenie 7 oddz. szkoły powszechnej lub 5 klas szkoły średniej ogólnokształ-
cącej lub całkowitego Kursu szkoły rzemieślniczej.
Zajęcia w godzinach od 17.30 do 21. Początek wykładów 15 września.
Udziela informacji i przyjmuje podania sekretariat państwowej Szkoły
Budowy Maszyn i Elektrotechniki (Warszawa, Mokotowska 6) między
10 — 12 godz. do 15 sierpnia w poniedziałki, środy i piątki, od 16 sier-
pnia codziennie. 865—2Sindonia jest pierwszorzędnym napojem
oświeżającym, syczącym smaczny
i uspakajającym pragnienie.**Sindonia**
bez
alkoholu.Fabryka napojów gazowych
W. PIĄTECZAK, ŁÓDŹ ul. Nawrot No 92**Dr
St. Bibergal**Moniuszki 11
Choroby skórne
i weneryczne
elektroterapia
Przyjmuje od 8-10
i od 5-8 wiecz.
wiedz. od 10-11Do akt.
Nr 837 1929 r.**Ogłoszenie.**Komornik Sądu
Grodzkiego w Ło-
dź, Tomasz Cho-
rzelski
zamieszkały w Ło-
dź przy ul. Sien-
kiewicza № 67, na
zasadzie art. 1030
Ust. Post. Cyw.
ogłasza, że w dniu
29 lipca 1929 r.
od godz. 10 rano
w Łodzi, przy ul.
Al. 1-go Maja pod
№ 57,odbędzie się
sprzedaż z
przetargu publicz-
nego ruchomości,
należących do
Dawida Weichsel-
fisa i
składających się z
20 warsztatów me-
chanicznych, 4
trajmaszyn me-
chanicznych sno-
wadła, lady mecha-
nicznej, 80 sztuk
ścian giszserów i
motoru elektrycz-
nego,
oszacowanych na
sumę zł. 22.500.—
Łódź, dn. 12.7.29 r.Komornik:
T. Chorzelski.Do akt.
№ 586-1929 r.**Ogłoszenie.**Komornik Sądu
Grodzkiego w Ło-
dź, Tomasz Cho-
rzelski
zamieszkały w Ło-
dź przy ul.
Sienkiewicza 67,
na zasadzie art.
1030 U. P. C., o-
głasza, że w dn.
30 lipca 1929 r.
od godz. 10 rano
we wsi Jerwonice,
gm. Puczniew,
pow. Łódzkiego,
odbędzie się sprze-
daż z przetargu
publicznego ru-
chomości, należą-
cych doJózefa Łuczaka i
składających się z
krowy, wozu robo-
czego, oraz 2 koni
oszacowanych na
sumę zł. 1.280.—
Łódź, dn. 17.29 r.Komornik:
T. Chorzelski.**Lecznicy Elixir do zębów****ŻMIJKA**odświeża usta, konserwuje i wzmac-
nia zęby i dziąsła.

Do nabycia tylko

Apteka S. Bartoszewskiego,
Łódź, ul. Piotrkowska 164, tel. 7-15**Przepisywania, tłumaczenia**aktów, świadectw i t. p.
podania, prośby, rekursy

Piotrkowska 93, m. 9, front.

SEIBERLING

ŚWIEŻA —
ELASTYCZNA —
DŁUGOTRWAŁA

Nie widzieliście opony, mogącej dorównywać wytrzymałością i mocą **SEIBERLING SPECIAL SERVICE BALLOON**.

Protector jej jest 50% mocniejszy i 35% głębszy od jakiegokolwiek poprzedniej opony. Daje wam gwarancję bezpieczeństwa niezależnie od szybkości podróżowania.

Seiberling wystąpił znów z doniosłym wynalazkiem. Jest to nowa rewelacyjna kompozycja gumy, zwana **AFFINITE**.Opona zbudowana **AFFINITE**'m przybywa do was świeża, elastyczna i mocna, jak w dniu opuszczenia fabryki. **AFFINITE** wytwarza oponę silną, wytrzymałą i ochrania ją od szkodliwego wpływu czasu.

Obejrzyjcie tę oponę w naszym składzie i porównajcie z najlepszymi znanymi wam.

SEIBERLING

Amerykańska Opona Wyższego Gatunku

SEIBERLING RUBBER COMPANY — Akron, Ohio U.S.A.

Wyłączne zastępstwo na woj. Łódzkie

DOM HANDLOWY „WOJPOL” Sp. z o. o.

w Łodzi, ul. Narutowicza 38, tel. 81-38.

Ogłoszenia drobne**POSZUKUJE**zdolnych malarzy pokojowych W. Gross
Przejazd № 28 2564-25**KRAWCOWA**uczy kroju i szycia. Przyjmie uczeni-
ce. Wiadomość ul. Wólczańska 181,
A. Rzeźnik, III piętro, I piętro, Zgl.
od 9 do 5 po poł. 2345-23**ZAKŁAD KRAWIECKI**L. Staśkowski, Piotrkowska 285 poleca.
ubiorę gotowe i na zamówienia. Wa-
ranki dogodnie 1777-5**CHCESZ OTRZYMAĆ POSADĘ?**Musisz ukończyć kursy fachowa kore-
spondencyjne profesora Sekutowicza,
Warszawa, Żorawia 42. Kursy wyuczają
listownie: buchalterji, rachunkowości
kupieckiej, korespondencji handlowej
stenografji, nauki handlu, prawa, kaligra-
fji, pisania na maszynach, towarzy-
zństwa, angielskiego, francuskiego,
niemieckiego, pisowni oraz gramatyki
polskiej. Po ukończeniu świadectwo.
Zadajcie prospektów. 2175-30**ZAGUBIONO**dowód osobisty, wydany przez Magi-
strat m. Łodzi na nazwisko Rajzli Wein-
berg zam. w Łodzi, Piotrkowska 309.
2346-25**JAUERNIK**Rajnhold, rocznik 1903 zagubił kartę
poborową, wyo. w Łodzi. 2351**DR. MED.****Grzegorz ROZENBERG**choroby żołądka, Kiszek
wątroby i wewnętrzne

Gdańska 44, tel. 24-44

Przyjmuje od 11 — 1 po poł.
i od 5.30 do 7.30 wiecz.
prócz środy od 11—1 po poł.**Dr. med. G. GERSZTAJN**

specjalista chorób oczu

Traugutta 12, tel. (1) 75-10
POWRÓCIŁ

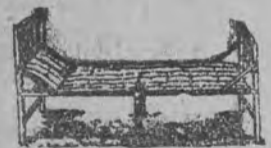
przyjmuje od 11 i po poł. i od 7-8 wiecz

Znawcy kupują

tylko

Patentowane łózka polowe

marki „PALMA”

KUPONna 5 proc. zniżkę z każdego przed-
miotu marki „PALMA” zakupionego
w sklepach, których wykaz jest zamie-
szczony w ogłoszeniach niedzielnych

Dr. med.

HELLER

Choroby skórne i weneryczne

UL. NAWROT 2

TELEFON 79-89

Przyjmuje do 10 r. i od 4—8 wiecz
w niedzielę od 11—2 po południu
Dla pań spec. od godz. 4—5
po poł., dla niezamożnych,
CENY LECZNICZ.**Prenumerata**miesięczna „Głosu Polskiego” ze wszystkimi
dodatkami wynosi w Łodzi zł. 5,60, za odnośnie-
nie — 40 groszy; z przesyłką pocztową w
kraju — zł. 6,50.—; zagranicą — zł. 10.—**Ogłoszenia za wiersz milimetrówy 1 szpaltowy.**1 strona i w tekście 40 groszy, strona 5 szpalt. — Nekrologi 50 gr. str. 5 szpalt. — Nadesłane
po tekście 30 gr. str. 5 szpalt. — Zwyczajne 10 gr. str. 10 szpalt. Drobne 12 gr. od wyrazu naj-
mniejsze 1,20 zł. Poszukiwanie pracy 10 gr. — Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 10 zł. Ogło-
szenia zamiejscowe odbierane są o 50 proc. tirm zagr. o 100 pr. za zastrzeżone miejscowe dopłaty